

Z obsahu:

**Liturgie hodin –
modlitba církve**

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
4. dubna 2001
- strana 2 -

**Pán vpravdě vstal
z mrtvých**

P. Raniero Cantalamessa
OFMCap
- strana 4 -

**Žebračka ve službách
strádajících**

Neuvěřitelné vyprávění
o ženě, která orga-
nizovala pomoc
utečencům v Chorvatsku
- strana 6 -

**Zpovědník – správce
Božího milosrdenství
ve jménu Krista**

Z promluvy Jana Pavla II.
dne 31. 3. 2001
ke shromáždění
účastníků fóra Apoštolské
penitenciárie
- strana 8 -

**Kdy jste byli
naposled u zpovědi?**

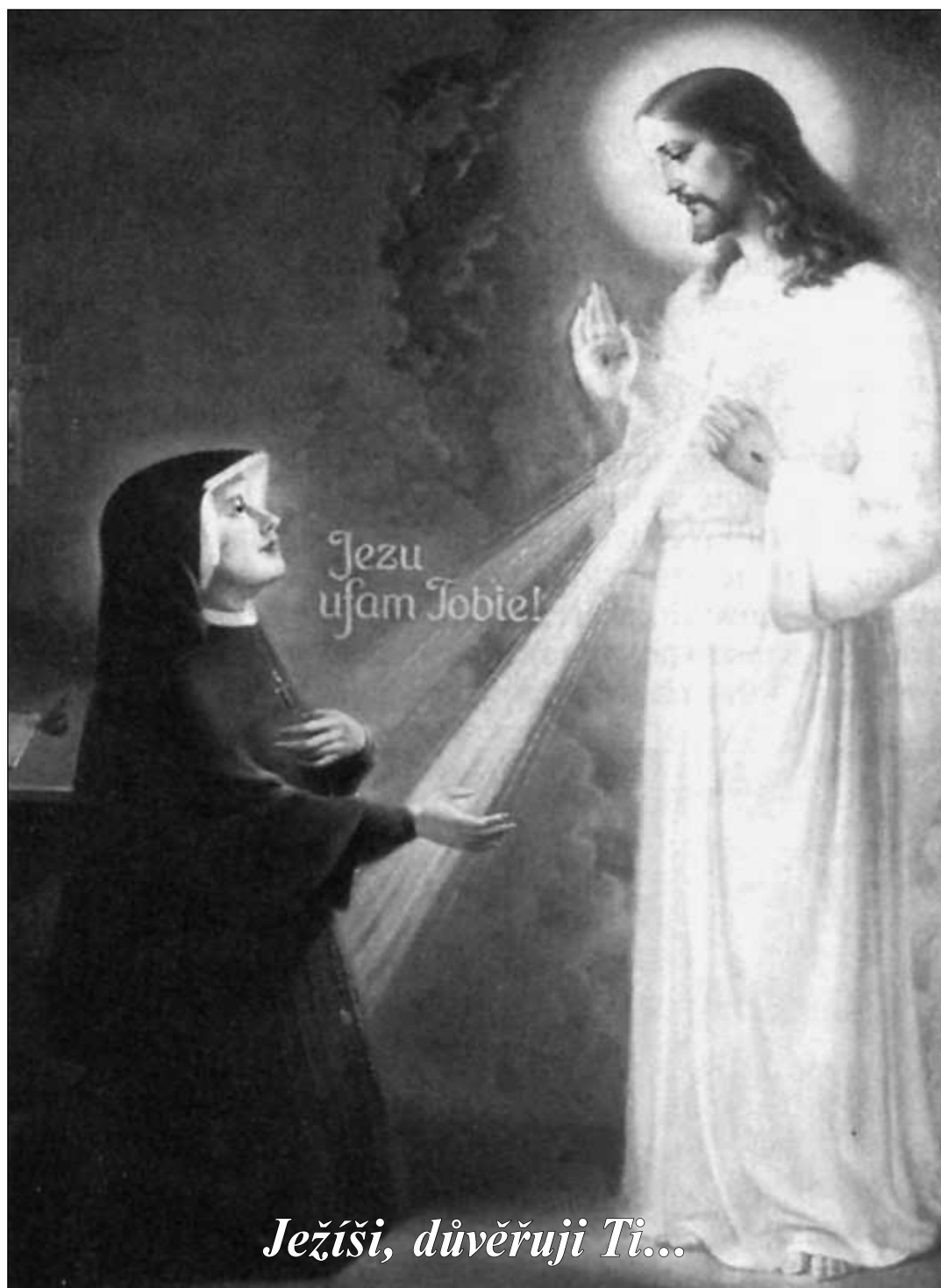
Bedřich kardinál Wetter
- strana 10 -

**Maria – útočiště
hříšníků**

Bratr Ephraim
- strana 11 -

Dobrý a laskavý Pán

- strana 13 -

Liturgie hodin - modlitba církve

Dříve než zahájíme výklad jednotlivých žalmů a kantik raních chval, dokončeme dnes úvodní úvahu započatou v minulé katechezi. A učiníme to tak, že vyjdeme od aspektu, který je velmi drahý duchovní tradici: při zpěvu žalmů zakouší křesťan určitý druh **souzvuku mezi Duchem přítomným v Písmu a Duchem, který přebývá v něm** skrze křestní milost. Spíše než by se modlil vlastními slovy, činí sám sebe ozvěnou *nevýslovných vzdechů*, o kterých hovoří svatý Pavel (srov. Řím 8,26) a jimž Duch Páně pobízí věřící, aby se spojili k invokaci, která je pro Ježíše charakteristická: *Abba, Otče* (Řím 8,15; Gal 4,6).

Nástroj Ducha svatého

Staří mniši si byli tak jisti touto pravdou, že se nesnažili zpívat žalmy ve svém vlastním mateřském jazyku, stačilo jim jejich vědomí, že jsou svým způsobem »varhanami« Ducha svatého. Byli přesvědčeni, že jejich víra dovoluje žalmovým veršům uvolňovat zvláštní »energii« Ducha svatého. Stejně přesvědčení se ukazuje v charakteristickém používání žalmů, které bylo nazváno »**střelná modlitba**« (oratio iaculatoria) od latinského slova »iaculum« - tj. šíp - a označovaly se tak kratičké žalmové výrazy, které mohly být »vystřelovány« takřka jako ohnivé šípy například proti pokušením. Jan Cassian, spisovatel, který žil na rozhraní IV. a V. století, připomíná, že někteří mniši odhalili mimořádnou účinnost krátkého vstupu žalmu 69: *Bože, přijď mě vysvobodit; Hospodine, pospěš mi na pomoc*, který se nyní používá jako vstup do liturgie hodin (srov. Conlationes, 10, 10: CPL 512, 298 nn).

Ve spojení s věčným Veleknězem

Kromě přítomnosti Ducha svatého další důležitou dimenzí je tu výkon kněžské funkce,

kteřou Kristus rozvíjí v této modlitbě a připojuje k sobě svou nevěstu Církve. V tom smyslu právě ve vztahu k liturgii hodin učí II. vatikánský koncil: »Velekněz nové a věčné úmluvy, Ježíš Kristus (...) shromažďuje kolem sebe celé lidské společenství, aby spolu s ním zpívalo tento božský zpěv chvály. V tomto kněžském úkonu totiž Kristus **pokračuje prostřednictvím své církve**, která neustále chválí Pána a přimlouvá se u něho za spásu celého světa nejen eucharistickou bohoslužbou, ale i jinými způsoby, především modlitbou posvátného officia« (Sac. concilium 83).

Vývoj křesťanské modlitby

Také liturgie hodin má tedy charakter **veřejné modlitby**, do které se církev zvláštním způsobem zapojuje. Můžeme si to osvětlit, když znovu odhalíme, jak církev postupně rozvrhla tento svůj specifický úkol modlitby do různých částí dne. Proto je vhodné sestoupit až k prvním dobám apoštolského společenství, kdy bylo ještě živé těsné spojení mezi křesťanskou modlitbou a tzv. »zákonnými modlitbami«, předepsanými mojišským zákonem, které se konaly v určené hodiny dne v jeruzalémském chrámě. Z knihy Skutků apoštolských víme, že apoštolové *setrvali svorně ve chrámu* (Sk 2,46), neboť *šli nahoru do chrámu v hodinu k tomu určenou* (31), na druhé straně víme také, že »zákonné modlitby« byly povytce právě **modlitby ranní a večerní**.

Ježíšovi učedníci vybírali postupně některé zvláště vhodné žalmy pro určené doby dne, týdne nebo roku a čerpali z nich hluboký smysl ve vztahu ke křesťanskému tajemství. Autoritativním svědkem tohoto procesu je svatý Cyprián, který napsal v první polovině třetího století: »Je třeba se proto modlit na začátku dne, abychom modlitbou oslavili jitro zmrtvýchvstání

Páně. To odpovídá tomu, co Duch svatý naznačil v žalmech těmito slovy: *Králi můj a Bože, Pane, k tobě se modlím, zrána ti předkládám modlitby a čekám* (Ž 5,3-4) (...) Když pak slunce zapadá a dne ubývá, je třeba se znovu modlit. Neboť Kristus je právě slunce a pravý den, v okamžiku, kdy slunce a den se ztrácejí, žádáme v modlitbě, aby se k nám vrátilo světlo, prosíme, aby se Kristus vrátil a přinesl nám milost věčného světla.« (De oratione dominica, 35 Pl 39, 655)

Kolem velikonoční Paschy

Křesťanská tradice se neomezila na to, aby pokračovala v oné židovské, ale některé věci obnovila, což skončilo tím, že celý zážitek modlitby prožívaný Ježíšovými učedníky dostal odlišnou tvářnost. Kromě toho, že ráno a večer recitovali Otče náš, křesťané si svobodně vybrali žalmy, jimiž chtěli slavit svou každodenní modlitbu. V průběhu dějin tento proces podnítil používat vybrané žalmy pro určité zvláště významné chvíle víry. Mezi nimi první místo zaujímala modlitba nočního bdění, která připravovala den Páně, neděli, o níž se slavila velikonoční Pascha.

Oslavná doxologie

Typicky křesťanská charakteristika byla připojena na konec každého žalmu a kantika, totiž trinitární doxologie »Sláva Otci i Synu i Ducha svatému«. Tak byl každý žalm a kantikum ozářen Boží plností.

Křesťanská modlitba se rodí, žíví a rozvíjí kolem nejpřednější události víry, kolem **velikonočního Kristova tajemství**. Tak ráno a večer, při východu a západu slunce se připomínala Pascha, **přechod Pána ze smrti k životu**. Symbol Krista, *světla světa*, se objevuje v lucerně během modlitby nešpor, nazvaných také lucernarium. Hodiny dne svým způ-

sobem evokují **vyprávění o utrpení Páně** a třetí hodina také příchod Ducha svatého o Letnicích. Noční modlitba má charakter eschatologický a odpovídá bdění, které Ježíš doporučoval v **očekávání jeho návratu** (Mk 13,35-37).

Modlitba jako rytmus dne

Tím, že rytmizují takovým způsobem svou modlitbu, odpověděli křesťané na Pánův příkaz, abychom se *modlili a nikdy nepřestávali* (srov. Lk 18,1; 21, 36; 1 Sol 5,17; Ef 6,18), aniž bychom však při tom zapomínali, že celý život se musí stát svým způsobem modlitbou. V tomto smyslu píše Origenes: »Kdo spojuje svou modlitbu s prací a práci s modlitbou, modlí se bez ustání.« (O modlitbě, XII, 2: PG 11, 452C) Tento horizont ve svém celku stanoví přirozený obyčej recitace žalmů. Jestliže je takto pocítujeme a prožíváme, trinitární doxologie, která korunuje každý žalm, stává se pro každého věřícího v Krista ustavičným ponořením do vln Ducha a společenství s celým Božím lidem, do oceánu života a pokoje, do něhož byl ponořen ve křtu, totiž do tajemství Otce, Syna i Ducha svatého.

L'Osservatore Romano
5. 4. 2001

Mezilitulky a zvýraznění
redakce Světla

Ovoce vykopení

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

Nepochybuj a věř

Nadchází večer první velikonoční neděle. Vrať se do večeraďla a připoj se k modlitbám celého společenství učedníků. Žalmy a duchovními písněmi chválí Hospodina a prosí o pomoc a útěchu. Pán se ráno ukázal Šimonovi, ale to je nezabavuje strachu před těmi, kteří Ježíše dali ukřižovat. Dveře zůstávají stále zavřeny ze strachu před Židy. Více než na závory však spoléhá na Hospodina, jehož oko bdí nad těmi, kdo se ho bojí, nad těmi, kdo doufají v jeho milost, aby jejich duše vyrval ze smrti a zachoval jim život⁽¹⁾. Vždyť Pán, který vstupuje zavřenými dveřmi, má dosti moci, aby zmařil úklady nepřítele.

Poznáš to jasně již z prvních Ježíšových slov, která jsou víc než pouhým pozdravením. Je to výzva k hluboce opodstatněné důvěře a radosti, která bezpečně překonává všechny nepokoje a strach: »Jsem s vámi. Podívejte se na mé ruce. V pátek je na znamení mé bezmocnosti přibíli na dřevo, a dnes vám žehnají. Podívejte se na můj bok. Prorazili ho, aby měli jistotu, že mě zabili. A hle, byl jsem mrtev, a jsem živ na věky věků. Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kvádrem nárožním⁽²⁾. Já jsem první a poslední. Co je snazší, vstát z hrobu, nebo odpouštět hříchy? Abyste tedy věděli, že Syn člověka má moc odpouštět hříchy, přijměte Ducha svatého. Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny.«

Pokloň se Pánu, který svou svrchovanou moc osvědčuje tak svrchovanou dobrotou. Jeho milosrdenství trvá na věky⁽³⁾. Jako by se nemohl dočkat, kdy bude moci předat vykopenému lidskému rodu hlavní ovoce své vykupitelské smrti. Nepřestávej mu děkovat za jeho dobrodiní, že předává svým zástupcům své klíče od smrti a podsvětí, aby ti mohli otevřít cestu k životu, kdykoliv upadneš do zajetí hříchu.

I kdyby tvé hříchy byly jako šarlat, z moci apoštolům udělené zbělejí jako sníh⁽⁴⁾.

Ale jeden z apoštolů není přítomen. Čím to, že Tomáš odmítá přijmout svědectví celého společenství učedníků, že Ježíš je živ? Je jeho bolest ze ztráty milovaného Mistra tak hluboká, že není v jeho silách uvěřit, že by se mohla změnit v radost? Pohled na rány a zmučené tělo zabitého Pána, které narychlo uložili do hrobu, mu nejde z mysli. Bylo to po všem tom, co za tři léta prožil s Pánem, příliš šokující. Ježíš dělal velké divy, ano, i mrtvé křísil, dokud žil. Ale nyní, když se

jim podařilo jej zabít? »Kdyby stanul přede mnou, musel bych si přímo na jeho ranách, které jsem viděl v pátek, ověřit, že je to skutečně on.«

Pokládáš takový Tomášův požadavek za přehnaný? Vždyť Pán se sám od sebe před týdnem legitimoval svým přátelům právě svými ranami. I on ví, že bez svědectví těchto vítězných znamení by těžko uvěřili, že je to on. Všechno, co bylo zdrojem jeho utrpení a smrti, je nyní nejen ozdobou jeho slávy, ale také hojným zdrojem síly pro všechny, kteří jej věrně následují v životě i ve smrti. Jen Ježíšovy oslavené rány mohou dát skutečný smysl každému tvému utrpení.

Pojď se proto sám přesvědčit, jak se Pán zachová k učedníkovi, který zprávě svých bratří neuvěřil. Je opět první den po sobotě. Ani po prvním radostném setkání s Pánem učedníky neopouští strach z prostředí ve městě, které nepřijalo Božího Syna. I po osmi dnech musí Pán vstoupit mezi ně zavřenými dveřmi. Dobrotivý a nejvyšší trpělivý Pán však má pochopení pro každý lidský strach a bez sebemenší výčitky opět vlídným pozdravením vlévá do srdce pokoj a důvěru.

Tentokrát i Tomáš vidí svého Pána. Jeho bolestné hledání jistoty ukončí sám Pán tak, že bezvýhradně a doslova respektuje podmínky, které jeho přítel tak směle vyslovil.

Neváhej nikdy říct Pánu, co si myslíš. Můžeš si být jist, že žádnou tvoji emoci nepokládá za malichernou.

Neváhej přistoupit k Pánu a prohlédnout si zblízka jeho slavné jizvy. Právě proto k tobě přichází, aby zaplašil tvůj strach, tvou nejistotu i všechny tvoje pochybnosti. Ježíšovy rány jsou tu nejen pro Tomáše, i tobě jsou a zůstanou trvale k dispozici. *Nepochybuj a věř.* Kdykoliv si jimi můžeš ověřit a připomenout Ježíšovu nekonečnou lásku, která jej pro tvou spásu učinila *poslušným až k smrti*,⁽⁵⁾ bez ustání je ti otevřen jeho bok a jeho nejsvětější Srdce, kde máš přístup k ovoci jeho smrti, k nevyčerpatelnému pokladu jeho milosrdenství. *Blahoslavení, kdo tomu uvěřili.*

Kdykoliv budeš chtít Božímu Synu vyjádřit svou upřímnou vděčnost, opravdovou víru a svou nejhlubší úctu, nemůžeš to učinit vroucněji a výstižněji, než těmi pěti slovy, která tu nyní slyšíš z Tomášových úst.

Můj Pán a můj Bůh!

Toto je den, který učinil Hospodin, jásejme a radujeme se z něho.⁽⁶⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Ž 33,18-19; ⁽²⁾ resp. žalm 118; ⁽³⁾ tamtéž;

⁽⁴⁾ Iz 1,18; ⁽⁵⁾ Fil 2,8; ⁽⁶⁾ resp. žalm 118.

Liturgická čtení

1. Čtení - Sk 5,12-16

Apoštolové konali mnoho znamení a zázraků v lidu. Všichni se jednomyslně shromažďovali v Šalomounově podloubí. Z ostatních se k nim nikdo neodvažoval připojit, ale lidé o nich mluvili s velkou úctou.

Stále rostl počet mužů i žen, kteří přijímali víru v Pána. Dokonce i na ulici vynášeli nemocné a kladli je na lehátka a nosítka, aby až půjde Petr okolo, alespoň jeho stín padl na někoho z nich. Také z okolních měst se sbíhalo do Jeruzaléma mnoho lidí a přinášeli nemocné i trápené nečistými duchy; a ti všichni byli uzdravováni.

2. Čtení - Zj 1,9-11a.12-13.17-19

Já, Jan, váš bratr, účastník vašich soužení, Království i vytrvalosti v Ježíši, dostal jsem se pro (hlásání) Božího slova a pro svědectví o Ježíšovi na ostrov, který se jmenuje Patmos. (A jednou) v den Páně jsem upadl do vytržení a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnice: „Své zjevení napiš do knihy a pošli sedmi církevním obcím.“

Obrátil jsem se, abych se podíval po tom hlase, který ke mně mluvil. A když jsem se obrátil, uviděl jsem sedm zlatých svícňů a uprostřed těch svícňů postavu podobnou Synu člověka, oblečenou do řízy a přepásanou na prsou zlatým pásem.

Když jsem ho uviděl, padl jsem mu k nohám jako mrtvý. On na mě položil pravici a řekl: „Nic se neboj! Já jsem První i Poslední, Živý. Byl jsem mrtev, a hle - jsem živ na věky věků a mám klíče od smrti a podsvětí. Napiš tedy své vidění: nynější i to, které přijde později.“

Evangelium - Jan 20,19-31

Když byl večer prvního dne v týdnu, přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se.

Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána.“

On jim však odpověděl: „Dokud neuvidím na jeho ruku jizvy po hřebech a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“

Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebud nevěřící, ale věřící.“

Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“

Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

Pán vpravdě vstal z mrtvých

P. R. Cantalamessa je od r. 1980 kazatelem papežského domu.

Jeho kázání přináší vzácné myšlenky, které mohou posloužit kněžím i věřícím.

Vyšly v italštině v třídičném díle »La Parola di Vita«, Slovo života.

Učedníci, kteří se vraceli o velikonoční neděli z Emauz do Jeruzaléma, aby zde oznámili, že viděli Pána, sotva vstoupili do místnosti, kde byli shromážděni ostatní učedníci, ještě dříve než mohli otevřít svá ústa, uslyšeli pozdrav celého sboru hlasů: *Pán vstal skutečně z mrtvých a ukázal se Šimonovi* (Lk 24,34). Jedině Lukášův text obsahuje toto slovo *skutečně*. Malé slovo (řecky *ontos*), ale jak silné svým významem! Chce říci: Doopravdy, nikoliv pouze údajně; podstatně, a ne pouze zdánlivě.

Apoštolská obec nám tímto způsobem zdůrazňuje, že při zmrtvýchvstání nevystačí jakákoliv víra, případně víra v jejím duchovním a symbolickém významu; nutná je víra ve skutečnost zmrtvýchvstání, víra v historickou pravdu. Slovo *skutečně* je těžištěm naší homilie.

V jakém smyslu je možno hovořit o zmrtvýchvstání jako o duchovní události? Ve zcela zvláštním smyslu: smyslu, který stojí na hranici dějin; je jako čára, která odděluje moře od pevniny; leží současně uvnitř i mimo dějiny. S ním se dějiny otevírají pro to, co leží mimo dějiny, pro poslední věci; v jistém smyslu je to zlom dějin a jejich překonání, tak jako stvoření bylo jejich počátkem. To s sebou přináší, že zmrtvýchvstání jako takové není dokazatelnou událostí. Nemůžeme ho dosáhnout vlastními duchovními silami, které jsou všechny spojeny se zkušeností; nikdo nebyl přítomen okamžiku, když Ježíš vstal; nikdo nemůže říct: Já jsem viděl Krista vstávat z mrtvých, nýbrž viděl jsem Zmrtvýchvstalého. Zmrtvýchvstání poznáváme do datečně, jako ve druhém kroku. Je to podobné jako při vtělení: fyzickou přítomnost Slova v Marii dokazuje skutečnost, že se stalo člověkem; tak duchovní

přítomnost Kristova ve společenství viditelná skrze jeho zjevení ukazuje, že skutečně vstal z mrtvých. Tacitus sice připomíná »smrt jistého Krista v době pontského Piláta« (Anály 25), ale mlčí o zmrtvýchvstání. Tato událost má význam pouze pro toho, kdo uprostřed společenství prožil její důsledky.

V jakém smyslu mluvíme tedy o duchovním přístupu ke zmrtvýchvstání Krista? To, co se nabízí úvaze historika a co mu dovoluje hovořit o zmrtvýchvstání, jsou dvě věci: nepředvídatelná a nevysvětlitelná víra učedníků (víra tak pevná, že ob stojí i ve zkoušce mučednictví), a výklad naší víry, kterou nám zanechali. Zamysleme se tedy nad jejich svědectvím, abychom poznali, jak dalece se nám tím nabízí přístup k události zmrtvýchvstání.

Kolem roku 56 po Kristu píše apoštol Pavel: *Vyučil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus umřel ve shodě s Písmem za naše hříchy; že byl pohřben a vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem; že se ukázal Petrovi a potom dvanácti. Pak se zjevil více než pěti stům bratřím najednou, většina z nich dosud žije, někteří však už zesnuli. Potom se zjevil Jakobovi, pak*

všem apoštolům. A po všech jako poslední jsem ho uviděl já, nedochůdce (1 Kor 15,3-8).

Ústředním obsahem tohoto svědectví je »Credo«, které svatého apoštola Pavla předchází a které on, jak výslovně uvádí, přijal od druhých a které můžeme situovat asi do roku 35 po Kristu, tedy asi 5-6 let po Ježíšově smrti. Jde tedy o velmi staré svědectví.

Ale co dosvědčují jeho slova konkrétně? Dvě skutečnosti: Za prvé: *Byl vzkříšen* ve smyslu »vstal«, nebo v trpném rodu »byl probuzen«, přirozeně od Boha. Jsou to zřetelně nepřiměřená slova; Kristus »nevstává znovu«, jak by mohla označovat předpona »re« v latinském slovese (»resurgere«). Nevrací se zpět do dřívějšího života jako Lazar, aby pak znovu zemřel. Vstává znovu pro budoucnost, do nového světa, k novému životu v duchu (srov. Řím 1,4). Jedná se o něco, co v lidské zkušenosti nemá obdoby, a proto musí být vyjádřeno nevlastními obraznými výrazy.

Za druhé: *Zjevil se* ve smyslu »ukázal se«, Bůh jej učinil viditelným. Jde o velmi silnou a velmi konkrétní zkušenost, takže je *nemožné, aby o tom nemluvíli* (Sk 4,20). Kdo udělal tu-

to zkušenost, je si jist, že potkal osobně JEHO, Ježíše z Nazareta, nikoliv nějaký obraz fantazie. Pavel říká, že většina z nich ještě žije, a odkazuje tak, aniž by to výslovně říkal, na ně. Čtenář se může přesvědčit. Zkušenost, kterou udělali druzí, je pak potvrzena jeho vlastní zkušeností: ukázal se i mně. Jestliže někdo vyslovuje určitou věc tak prostě a tak jistě jako svatý Pavel, zbývají dvě možnosti: buďto skutečně viděl živého Krista, nebo je lhář.

Vyprávění evangelií odrážejí sice pozdější časový úsek ve svědectví církve, ale ústřední jádro zůstává nezměněno: Pán vstal z mrtvých a ukázal se jako živý! K tomu přistupuje nový prvek: prázdný hrob. Z něho dělá Jan takřka fyzický důkaz Ježíšova zmrtvýchvstání (srov. Jan 20,3). Ale i pro evangelia zůstávají rozhodující skutečností zjevení.

To nám tedy souhrnně říkají prameny. Po své smrti se Ježíš zjevil řadě svědků tělesně a viditelně a dal se jim poznat jako ten, kdo mezi nimi před svou smrtí žil a jednal. Jde o konkrétní tělesnou zkušenost: viděli Zmrtvýchvstalého svými očima, slyšeli ho svými ušima a snad se ho i dotýkali (srov. Mt 28,9; Jan 20,27). Když se ukázal, budil dojem, že tělesně používá prostor a čas a pohybuje se v tomto světě.

Svědci měli tedy jistotu, že se jedná o tutéž osobu jako dříve. Nový zákon sice zná zkušenost vidění, ale zjevení Zmrtvýchvstalého popisuje jako něco zcela jiného.

Zjevení poukazuje také na novou dimenzi Zmrtvýchvstalého, na jeho bytost »podle ducha« proti předchozí »podle těla«. Například jej nemohou vidět všichni, nýbrž pouze ti, kterým se sám dává poznat. Jeho tělesnost je tedy jiná než dříve; je volná od fyzikálních zákonů: vstupuje a opět odchází zavřenými dveřmi, zjevuje se a mizí. Kde byl Ježíš, když zmizel, a odkud

Zmrtvýchvstání je určeno pro všechny

Uvěřit v to je proto těžké, protože to není naše zásluha, nýbrž dar Boží dobroty. Nejdříve se nám nabízí víra v nesmrtnost koloběhu ve světě: ve střídání vzniku a zániku věcí, ve východu a západu nebeských znamení, ve střídání dne a noci a jejich každodenním návratu a novém počátku. Tento určitý druh svědectví země by nemohl trvat, kdyby to Boží moudrost tak nezařídila.

A co říci o plodech? Jestliže něco sestoupí do lůna země, nezdá se nám, že to zemřelo? Nezdá se nám, že to znovu vstává, když to opět vyraší? Co bylo zaseto, zemřelo, ale znovu vstává nově utvořené ve stejném druhu. To jsou první plody zmrtvýchvstání země: v nich zobrazuje příroda budoucí zmrtvýchvstání.

Sv. Ambrož

se znovu zjevil? To je tajemství, stejně jako jeho jezení po zmrtvýchvstání zůstává tajemstvím. Naprosto se nám nedostává zkušenosti budoucího světa, světa Božího, do kterého vstoupil, a proto o něm nemůžeme hovořit. Je to, jako když někdo vlastním nohama běží až na mořský břeh, ale pak se musí zastavit a dále se jen rozhlížet, protože ve vodě neplatí fyzikální zákony, které mu umožňovaly na pevnině běžet. Do světa Zmrtvýchvstalého vstupuje jen víra.

Bylo řečeno: »Všechny námitky proti křesťanství se lámou o kámen, který byl odvalen od Kristova hrobu; musejí se rozbít, jako se tříští vlny o skalní útes.« To souhlasí, ale věřící nemohou nedbat na to, aby se postavili čelem k námitkám, i když vědí, že jejich odpovědi budou neúčinné, dokud Zmrtvýchvstalý sám nezazáří v duši posluchačů jako světlo.

Především jsou napadána zjevení. Běžné interpretace říkají, že se jedná o psychogenní vize nebo něco jako představy tak živé, že dotyční nakonec uvěřili, že ho skutečně viděli. Ale to by byl nemalý div, kdyby tomu tak bylo. Předpokládá to totiž, že rozličné osoby na rozličných místech a v rozličných situacích měly stejný »dojem« nebo stejnou halucinaci.

Učedníci se nemohli mýlit: byli to praktičtí lidé, rybáři náchylní ke všemu, jen ne k vidění; proto prvnímu zjevení nevěří a Ježíš musí přímo zlomit jejich odpor (Lk 24,25: *Jak jste nechápaví a váhaví uvěřit!*; Mk 16,14: *Káral je pro jejich nevěru a tvrdost srdce*). Nemohli také klamat druhé. To odporovalo všem jejich zájmům. Oni sami by se cítili podvedeni, kdyby nevstal z mrtvých; proč tedy berou na sebe pro něho pronásledování a smrt? Vidění dostává zpravidla někdo, kdo je očekává a vroucně si je přeje, ale ne někdo, kdo na ně vůbec ani nemyslí; po událostech Velkého pátku nečekali učedníci vůbec na nic, případ

Ježíš byl pro ně uzavřen a oni se chtěli vrátit do svých vesnic a ke své původní činnosti. Co u nich způsobilo nepředvídanou a radikální změnu postoje, takže uvěřili, vydávali svědectví a založili církve, když ne zjevení zmrtvýchvstalého Krista?

Od doby, kdy zavládla R. Bultmannem přinesená idea odmytologizování evangelií, namítá se proti skutečnosti zmrtvýchvstání: Jde tu o myšlení a chápání světa v předvědecké době, pro které se svět skládal ze tří rovin (božské, lidské a podsvětí), při čemž bylo možno přecházet z jedné roviny do druhé. To by však bylo ve skutečnosti mystické chápání světa, které je dnes neudržitelné. Na to je třeba odpovědět, že tady je řeč o demytologizaci, nikoliv o zmrtvýchvstání Krista. Zmrtvýchvstání totiž bylo v protikladu k antickému chápání světa stejně, jako je v protikladu k dnešnímu pojetí. To dokládá řeč sv. Pavla na are-

opagu v Athénách (srov. Sk 17,32). Když tedy apoštolové tak tvrdošíjně hájili zmrtvýchvstání, pak nikoliv proto, že to odpovídalo představám tehdejšího světa, ale protože to odpovídalo pravdě nebo tomu, co sami viděli, slyšeli a čeho se dotýkali.

Mnozí z těch, kteří popírají dějinný charakter zmrtvýchvstání, dodávají, že Bůh sám zasáhl v případě Ježíše z Nazareta a podpořil tak jeho záležitost v očích světa. Ale je-li tomu tak, pak je jasno, že Bůh jednal s Ježíšem svým způsobem zázračně. Jestliže s ním však jednal zázračně, jaký je rozdíl mezi tím, že přijmeme skutečné zmrtvýchvstání a skutečné zjevení, místo abychom zůstali stát u vnitřní předsině pouhého vidění? Je tu snad něco, co by bylo pro Boha příliš veliké, nebo je Bůh milovníkem iluzí?

Ale je třeba říci něco více. Jestliže upřeme zmrtvýchvstání

historický charakter skutečné události, zůstane vznik Církve a víry ještě nevysvětlitelnější událostí než samo zmrtvýchvstání. »Myšlenka, že úžasná stavba dějin křesťanství se rovná obrácené pyramidě, která stojí na bezvýznamné události, je jistě mnohem méně věrohodná než konstatování, že zmrtvýchvstání mělo skutečně význam srovnatelný s tím, co mu připisuje Nový zákon.« (C. H. Dodd)

Jaký je tedy výsledek historického bádání o zmrtvýchvstání Krista? Jak doporučuje Kierkegaard (Deník II., str. 302, N. 2673), můžeme sáhnout po slovech emauzských učedníků: Některí z učedníků byli ráno u hrobu a našli věci v takovém stavu, jak o tom vyprávěly ženy; jeho samotného však neviděli (srov. Lk 24,22-24). I tento příběh se odehrává k Ježíšovu hrobu a musí konstatovat, že věci se mají tak, jak tvrdí svědkové. Ale jeho samého, Zmrtvýchvstalého, nevidí. Historické konstatování nestačí, je třeba Zmrtvýchvstalého »vidět«, ale to nemohou udělat dějiny, nýbrž pouze víra. Totéž se stalo tehdejšími svědkům. I pro ně byl nutný skok: od zjevení a snad od prázdného hrobu ke konstatování:

Bůh ho vzkřísil z mrtvých! To však je výpověď víry. A jako výpověď víry je to něco více než pouhý zážitek: **Je to dar**. V evangeliích opravdu nevidí Zmrtvýchvstalého všichni, nýbrž pouze ti, kterým se dává sám poznat. Emauzští učedníci šli s ním, a nepoznali ho až do chvíle, kdy on chtěl otevřít jejich oči, a oni ho poznali (srov. Lk 24,31).

Můžeme se jen modlit, aby se i naše oči o Velikonocích otevřely, abychom novým způsobem přijali světlo zmrtvýchvstání, poznali Pána při lámání chleba a pak mohli našim bližním podávat svědectví: **Pán skutečně vstal z mrtvých**.

Překlad Iš-Kirche heute 3/94

Žebračka ve službách strádajících

*Neuvěřitelné vyprávění o ženě,
která organizovala pomoc utečencům v Chorvatsku*

V době, kdy jí její matka nosila pod srdcem, zemřela její o čtyři roky starší sestra. Byla to rána, ze které se matka nemohla vzpamatovat. Byl to důvod, že odmítala své další dítě? Ale především zde bylo ještě šest dalších sourozenců, tíživá bída v bytě o jedné místnosti a mnoho starostí s nemocným mužem, který propadl alkoholu.

Když otec zemřel na rakovinu, bylo Gertrudě 8 let. V jejích vzpomínkách zůstal jako opilec, který kolem sebe rozdával rány. Měl snad alkohol zmírnit jeho velké bolesti? V každém případě se Gertruda snaží vidět ho z co nejlepší stránky. I když doma nemá žádné bezpečí, chce zůstat raději zde než odejít k adoptivním rodičům, kterým ji matka chce předat.

Když se pak matka znovu provdala, nenašly v novém manželovi děti vůbec otce. Gertruda strádá velkou bídou a děsí se výsměchu spolužáků. Naštěstí má tak dobrý prospěch, že si získá velkou úctu a nakonec se stává mluvčí třídy.

Doma se o víře nikdy nemluví. A přece se Gertrudě v době školní docházky otevrou dveře k Bohu díky učitelce náboženství. Když jí chce navštívit po vyučování, musí za ní do kostela, protože je také varhanicí. A zde, v tomto kostele, soudí dnes paní Schröttnerová, začala podvědomě její cesta víry.

Navštěvuje pak obchodní školu. Poznává ji jeden mladý muž ze sousedství, zamiluje se do ní a v září 1962 slaví svatbu. Narodí se jí dvě děti: Karin a František. Dceruška trpí těžkou srdeční vadou a musí jako čtyřletá podstoupit nebezpečnou operaci. V týdně po operaci, kdy život děvčátka visí na vlásku, modlí se matka ustavičně k Bohu, ačkoliv zatím k němu neměla žádný osobní vztah. Malá Karin se

nakonec uzdraví a dnes je sama matkou čtyř dcer.

O svém opravdu těžkém manželství, ve kterém sama udělala řadu chyb, mi vypráví jen proto, aby zdůraznila milosti, kterých se jí později dostalo. Manželství bez Boha a bez modlitby má malou šanci, že vydrží. Jejím manželovi se náboženství z duše protiví. Rodina trpí jeho alkoholismem a drezurou, kterou jako poddůstojník vnáší i do rodinných vztahů. Navíc propadl hráčské vášni a na rodinu mu vůbec nezbyvá čas. Matka musí sama do práce. Nejdříve jen na půl dne, aby se mohla věnovat také dětem.

s Bohem. V srdci jsem pocítila radost, kterou jsem nikde jinde nepoznala.«

Ale tato radost se v každodenním strádání brzy vytratila. Gertruda si najde malou modlitební skupinu, kde by chtěla pěstovat nově narozenou víru. A touha po Bohu skutečně vzrůstá.

Další etapou na její cestě je pouť do Mariazell. Putuje tam i se svými dětmi. I když má obavy z oteklého kolena, nakonec všechno vydrží. Na místě milosti chce prosit Ježíše a Marii o záchranu svého manželství. Konečně je v bazilice! A tam jí Matka Boží vložila do srdce hlubokou lásku. Ještě dnes zře-

tomto semináři nechám rozvést, nebo existuje Bůh a pomůže mi.« Ve své nouzi hledá Boha a otevírá se jeho zázrakům. Po pětidenním semináři mu odevzdává celý svůj život. Nyní ví konečně, že Bůh ji miluje, chce a provází, ať už se stane cokoliv.

Pochopila: Manželství je svátost, ve které tím třetím je Ježíš. Nemusí všechno to břemeno vláčet sama. Ježíš jí pomůže. Může od něho očekávat všechno. A tak vkládá všechny svoje starosti do jeho rukou.

Zpočátku se neděje nic! Anebo přece? Později se ukáže, že jejího muže už nebaví pít nebo hrát v hostincích. Raději by byl doma, ale nejdříve to nechce přiznat. Kazety od P. Gotse, které jeho žena doma poslouchá, ho pojednou začnou zajímat. Když odjíždí Gertruda do Vídně na sněm katolíků, nechá svému muži doma knížku o zjevení Panny Marie v Medjugorje, i když muž prohlašuje, že o tom nechce nic vědět. Při papežské mši ve Vídni se čte evangelium o marnotratném synu a Gertruda úpěnlivě prosí za svého muže. Zatím on čte knížku o Medjugorje, dívá se v televizi na papežskou mši a slyší papežova slova. Je-li to všechno pravda, pak už měl být dávno u zpovědi.

V prvních dvou kostelích nenajde zpovědníka. Ale nevzdává to. Hledá dál. Konečně našel kněze ve zpovědnici. O metrák lehčí opouští kostel. Když se jeho žena vrátí domů, najde ho svátečně oblečeného v tmavém obleku. Na stole leží Písmo svaté. Vypravuje jí o své zpovědi a to je obdivuhodný důkaz o síle modlitby!

Když jí po roce doprovází na další seminář, prožije silné obrácení. Hráčská vášeň jej úplně opouští. Jestliže dosud vykouřil denně tři dvacítky cigaret, daruje tuto svoji vášeň Matce Boží, když jeden z jeho sousedů má rakovinu plic v posledním stádiu. Společně s ostatními se náš manželský pár modlí celý měsíc

Pro paní Schröttnerovou se manželství stává nesnesitelným. Chtěla by se nechat rozvést. Promluví o tom s farářem a farář jí doporučí, aby šla nejdříve do kurzu víry Cursillo. Gertruda si vzpomíná: »Tam jsem poprvé cítila, že je Bůh, protože lidé hovořili o své zkušenosti

telně pocítuje tehdejší zážitek: »Taková opravdová mateřská láska, jakou jsem dosud nikdy nepoznala.«

Když se chce zúčastnit semináře s P. Gotsem, je myšlenka na rozvod stále ještě aktuální. Ještě při svém představování řekne účastníkům: »Buďto se po

intenzivně za jeho uzdravení, a pacient je zázračně uzdraven. Spontánní uzdravení, které nikdo z lékařů neumí vysvětlit. František Schröttner netrpí svými dřívějšími spády. V dalších letech bude vydávat svědectví o svém obrácení. Pochopitelně, že se tím nevyřešily rázem všechny manželské problémy.

1984 jede Gertruda Schröttnerová poprvé do Medjugorje. Zde pozná velký význam adrace před vystavenou Nejsvětější Svátostí. O několik let později se při exerciciích rozhodne pro úplné zasvěcení Panně Marii: »Od té doby dostal můj život zcela jiný směr,« vzpomíná paní Gertruda. »Matka Boží mě nevezala pouze za malíček, ale za celou ruku. Pocítila jsem v srdci velkou lásku k chudým. Stále jasněji jsem si uvědomovala, že jsou to Boží děti, které miluje. Léčí všechny jejich vnitřní rány.« Ona, která nikdy nepoznala, co je to otcovská láska, udělá velkou zkušenost ochraňující a uzdravující otcovské lásky.

Když začne v sousední zemi válka, čte farář při jednom modlitebním shromáždění slova Písma svatého: *Nasyť hladovéhoho*. Nemusí nic vysvětlovat a vypráví o jednom chorvatském faráři, který mu líčil strašnou bídu uprchlíků. Gertruda Schröttnerová je ihned rozhodnuta, že co nejdříve odjede do Chorvatska. A skutečně, sejde se malá skupina, která se s 26 000 šilinků vydá za jmenovaným farářem. Tam je farář zavede do hotelu, který slouží jako útulek pro 1 000 utečenců. V bývalé kuželně sedí a leží muži, ženy a děti, staří i mladí na holé zemi. Chybí tu úplně všechno. 88letá žena přistoupí ke Gertrudě a prosí: »Přineste mi postel.«

Bída a hlad těchto lidí vyžadují okamžitou pomoc. To je paní Schröttnerové zcela jasné. A v následujících osmi letech bude den co den opatřovat věci pro utečence v sousední zemi. Na konci týdne jezdí malým

autobusem, později nákladním autem spolu s dobrovolnými spolupracovníky do Chorvatska. Toto nasazení jí umožňuje skutečnost, že se zapojil i její manžel.

Ve chorvatské farnosti pomáhá pět dobrovolných spolupracovníků, kteří vykládají a třídí dovezené věci. První akce, kterou paní Gertruda zorganizuje, je obstarání patrových lůžek. Obvolává kasárna a věznice, až se jí podaří shromáždit 100 patrovek. Vypráví jim při tom o prosbě osmaosmdesátileté ženy, a tak je nakloní, aby jí spíše vyhověli.

Pak je např. odstartována tato akce: Během války se paní Schröttnerová a mnoho jejích pomocníků pětkrát postaví k marketům ve Štýrském Hradci a prosí lidi, zda by nepřikoupili také něco pro utečence. Tímto způsobem opatřili potraviny v hodnotě 500 000 šilinků (až 20 tun).

Tak je možno vydržovat v Maria Bistrica dodávkou potravin, zboží a vody 1 000 uprchlíků. Celkem bylo ve válečných letech vyexpedováno ze Št. Hradce 1 200 tun potravin v hodnotě 55 mil. šilinků.

Paní Schröttnerová vzpomíná s úsměvem: »Poznávala jsem „naše“ utečence podle botů. Mohli jsme jim totiž darovat 4 000 párů bot firmy „Humanic“.« Stále častěji jsme se přesvědčovali o působení Boží Prozřetelnosti při prosebných telefonátech. Před každým telefonátem i během rozhovoru ovšem prosí Matku Boží o konkrétní pomoc.

Řada příkladů dokládá, co se pak dělo: Při jedné ze svých návštěv v Chorvatsku se doví, čeho by bylo nejvíce zapotřebí. Chybí dvě tuny sušeného mléka. Po návratu domů volá příslušnou firmu a ptá se, co by stálo: 50 000 šilinků. Další telefonát míří do Stermingeru. Prosí, aby při příští mši svaté uspořádali sbírku. Sebralo se 38 250 šilinků. Paní Gertruda volá firmu s mlékem a objedná množství mléka za sumu, kterou má k dis-

pozici. Vyjde najevo, že dvě tuny sušeného mléka nestojí 50 000, ale pouze 38 250 šilinků.

»Matka Boží mi dala vždy přesně tolik, kolik jsem právě potřebovala. Když jsem objednávala 5 tun mouky nebo rýže, neměla jsem ještě žádný obnos. Vždy jsem Matce Boží připomínala, že potřebuji peníze. A ona dělala jeden zázrak za druhým,« vzpomíná s vděčností. Tak jednou v pátek, kdy účet ještě nebyl zaplacen, paní Schröttnerová přijde na faru. Sedí tu právě na lavici jeden muž. V rozhovoru vyjde najevo, že tento bezdomovec(!) přinesl vkladní knížku na 20 000 šilinků. Prý na dobrý účel. Je to právě chybějící suma.

Jindy spolupracovníci třídí zboží z akce v marketech. Tu přijde jedna paní: Je prý z Chorvatska a potřebuje obvazový materiál, náplasti a léky pro nemocnici nedaleko Záhřebu. Paní Schröttnerová lituje. To nemáme. Ptají se i v Charitě. Ani tady ne.

Když paní na své prosbě trvá, těší ji paní Gertruda, aby přišla zítra. Vrátila se přesně v poledne. Vysvětluje, že se o tyto věci modlila, a ptá se, kde jsou. Paní Schröttnerová lituje, že bohužel zatím ty věci tu ještě nejsou, ale otevře jednu garáž, kde bylo uskladněné zboží. Ke svému překvapení zjistí, že je tu dvacet velkých kartonů, které tu včera nebyly: obvazy, náplasti a léky. Naplnilo to jedno nákladní auto, které odjelo k sestřám do Chorvatska.

Příští týden je tu požadavek na další auto. Ale kde to vzít, stará se paní Gertruda. Za dva dni volá jedna nemocnice v Hradci: Právě objednali obvazový materiál pro svou nemocnici a s tím i pro paní Schröttnerovou v hodnotě 100 000 šilinků. Firma přidala ještě jednu tolik materiálu druhé volby. Opět je nákladní auto plné!

Jiný případ: Jedno slepé, hluché a těžce ochrnuté děvčátko potřebuje invalidní vozík přesně

na míru. Ale děvčátko je v Chorvatsku a paní Gertruda v Hradci. Prosí Matku Boží: »Ty víš, jaké jsou to rozměry, já ne. Pomoz nám, prosím tě!« Pak volá do jedné firmy, která vyrábí takové věci, a obdrží darem zbrusu nový vozík s opěrkou hlavy. Kdo by se po tom všem mohl ještě divit, že chorvatský lékař přijímal tento vozík se slzami v očích, protože jeho rozměry přesně odpovídaly!?

Nebo: Telefonuje ze Záhřebu paní Jelena Brajsová, vedoucí tamní Charity: Mají tolik sirotků a matek s dětmi a potřebují nutně sušené mléko, dětskou výživu, pleny atd... Gertruda volá pomocníky, zda by nemohli dva dni prosit před obchody DM. Při této akci se ptá »žebračka ve službě« jednoho mladého muže, zda by nechtěl také přispět nějakou maličkostí pro mladou matku v Chorvatsku. Muž přinese k jejímu překvapení kompletní dětskou výbavu. Ptá se, jak to, že je tak velkodušný: »Právě dnes jsem se stal otcem a chtěl bych udělat radost také mamince v Chorvatsku.« Příští den předá tento dárek paní Schröttnerové jedné chorvatské mamince, která včera v tu dobu porodila dítě.

A ještě jedna udivující příhoda. S 5 000 šilinky jde jednou do jedné firmy s obuví a prosí o boty pro utečence. Jaké boty? To je jedno. Dostane 100 krabic. Když s nimi přijela do Chorvatska, doví se od pověřené pracovníce, že by potřebovali vysoké sportovní boty s vložkou pro 96 školních dětí. Věřte nebo ne: Otevřeli krabice a v nich byly vysoké sportovní boty s vložkou a všech 96 dětí našlo svoje čísla. A zbývající čtyři páry? Ty se hodily čtyřem dětem, které byly zařazeny dodatečně! »Něco takového se nedá lidsky zorganizovat,« říká paní Schröttnerová ještě dnes s příznakem bezradnosti v hlasu. »Musím tak často plakat, když se to přihodí.«

Pokračování na str. 8

ŽEBRAČKA VE SLUŽBÁCH STRÁDAJÍCÍCH

pokračování ze str. 7

»Byl to největší proud milosti, do kterého jsme byli všichni vtaženi, protože jsme mohli pomáhat Matce Boží, říkají všichni, kteří byli u toho,« vypravuje paní Schröttnerová se zářícíma očima. »Nejkrásnější na celé akci bylo, že mnoho lidí při tom zakusilo Boží lásku v takové míře, že to znamenalo jejich obrácení. Tak přišel jeden muž při akci u obchodních domů, a prohlásil, že ty věci stejně nepřijdou do Chorvatska. Požvala jsem ho, aby jel se mnou. Příští den skutečně přišel a jel se mnou. Nebo jedno mladé děvče, které pomáhalo sbírat panenky Barbie. Dnes vede největší modlitební skupinu ve Št. Hradci. Toto děvče zakusilo hmatatelně Boží lásku a pocítilo, že našlo živého Boha,« vypravuje neúnavná »žebračka«. Každá firma, která něco věnovala, a bylo jich hodně, třeba Kastner, Öhler, Humanic, Haberkorne, který daroval 60 židlí a 25 stolů pro školku, dostala sošku černé Madony s děkovným dopisem pana faráře. »Myslím, že tak vstoupila Madona do těchto firem,« říká s úsměvem.

Největší úctu mám k její odvaze, když se dovídám, že se jim podařilo propašovat do Štýrského Hradce bez dokladů přes čtyři hranice jednoho muže, jehož rodina žije nyní v Hradci. Tohoto muže zajali a zle týrali Srbové, ale podařilo se mu uprchnout. Před začátkem cesty se všichni, kteří jeli s tímto konvojem, modlili růženec a projeli všemi čtyřmi hraničními přechody bez kontroly, což se jim nikdy jindy nestalo.

Nakonec říká paní Schröttnerová: »Ziskala jsem ve všech těchto letech takovou důvěru v Boha! Když Pán chce, abychom konali dobro, dá nám k tomu sílu a charisma. Mně dal charisma žebračky.«

Překlad Iš-Vision 2000 - 2/2001

Zpovědník - správce Božího milosrdenství ve jménu Krista

**Z promluvy Jana Pavla II. dne 31. 3. 2001
ke shromáždění účastníků fóra Apoštolské penitenciárie**

Skrze křest se lidská bytost stává podobnou Kristu, a to ontologickým a nesmazatelným ztotožněním. Její vůle nicméně zůstává vystavena svůdnosti hříchu, který je vzpourou proti nejsvětější Boží vůli. To má za následek ztrátu božského života v milosti a v krajním případě i zpřetrhání právoplatného a viditelného pouta s Církví: to je tragický dopad hříchu.

Ale *nekonečně milosrdný Bůh* (srov. Ef 2,4) neopouští hříšníka v jeho údělu. Skrze moc udělenou apoštolům a jejich nástupcům, jestliže se hříšník kaje, dává působit vykoupení, které Kristus zasloužil ve velikonočním tajemství. To je obdivuhodný účinek svátosti smíření, která uzdravuje protiklad způsobený hříchem a obnovuje pravdu o tom, že křesťan je živým údem Církve, mystického těla Kristova. Svátost smíření se tak jeví jakožto organicky spojená s Eucharistií, která je památkou kalvarské Oběti, zdrojem a vrcholem všeho života Církve jedině a svatě.

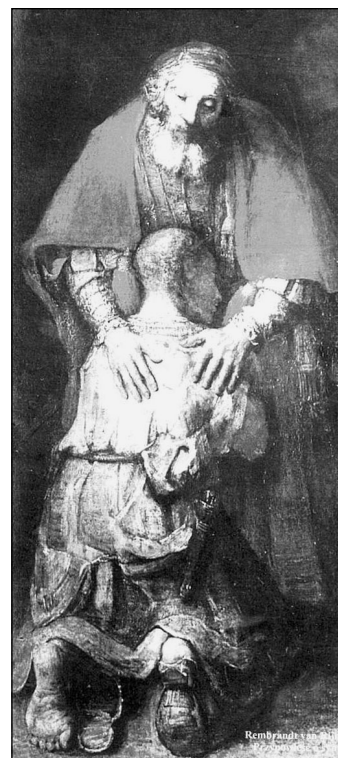
Ježíš je jediným a nezbytným prostředníkem věčné spásy. Je to výslovně řečeno u sv. Pavla: *Je totiž jenom jeden jediný prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, který vydal sám sebe jako výkupné za všechny* (1 Tim 2,5). Z toho vyplývá v řádu věčné spásy nutnost oněch prostředků milosti, které Ježíš ustanovil a kterými jsou svátosti. **Je proto iluzorní a zhoubné domnívat se, že si své účty s Bohem může člověk vyřídit sám a nedbat Církve a svátostného pořádku.** Je příznačné, že Zmrtvýchvstalý o velikonočním večeru právě v této souvislosti svěřil apoštolům moc odpouštět hříchy a tím prohlásil, jak je to nezbytné (srov. Jan 20,23). Na Trident-

ském koncilu Církev slavnostně vyjádřila tuto nutnost, pokud jde o smrtelné hříchy (srov. Sess. XIV. cap. 5 a 6 DS 1679, 1706).

Na tom se zakládá povinnost kněží vůči věřícím a právo věřících vůči kněžím posluhovat správně svátostí pokání. Na toto téma jsem napsal 12 poselství adresovaných Apoštolské penitenciárii v průběhu let 1981 až 2000.

Velký příliv věřících ke svátostné zpovědi v průběhu jubilejního roku ukázal, jak je toto téma a s ním i téma odpustků šťastným stimulem svátostného smíření a zůstává stále aktuální: křesťané si uvědomují tuto vnitřní potřebu a projevují vděčnost, když je kněží s potřebnou dispozicí přijímají ve zpovědnici. Proto jsem v apoštolském listě *Novo millennio ineunte* napsal: »Jubilejní rok, který byl obzvláštěm způsobem charakterizován návratem ke svátostnému pokání, nám poskytl povzbuzující poselství, které nesmíme nechat ležet ladem: jestliže tak mnozí, a mezi nimi i četní mladí, s užitkem přistoupili k této svátosti,... je nutné tuto svátost představit, aby byla oceňována.« (37)

V souvislosti s touto zkušeností, která je příslibem pro budoucnost, chci připomenout některé aspekty obzvláště důležité, ať už jde o principy, nebo o pastorační orientaci. Ve svých posvěcených služebnicích je Církev aktivním podmětem smíření. Svátý Matouš zaznamenává Ježíšova slova učedníkům: *Vpravdě pravím vám, co svázete na zemi, bude svázáno i na nebi* (Mt 18,18). Obdobně svátý Jakub, když mluví o pomazání nemocných, které je také svátostí smíru, povzbuzuje: *Je-li kdo z vás nemocný, ať si zavolá kněze*

Církev a ti ať se nad ním modlí a mažou ho olejem ve jménu Páně (Jk 5,14).

Slavení svátosti pokání je vždy výkonem Církve, která v něm vyznává svou víru a vzdává díky Bohu, který nás v Ježíši Kristu osvobodil od hříchů. Z toho plyne, ať už jde o platnost, nebo zákonnost samotné svátosti, že **kněz i kajcník se musejí přesně přidržovat toho, co Církev učí a předpisuje.** Pro svátostné rozhřešení, zvláště pokud jde o formulí rozhřešení, je třeba používat to, co předepisuje *Ordo paenitentiae* a analogické texty, které platí ve Východní církvi. **Jakékoliv jiné formule je třeba absolutně vyloučit.**

Je třeba se také přidržovat dispozic současného kánonu 720 KCP a kánonů východních církví a dále kánonu 960 KCP, podle kterého **osobní vyznání vin a rozhřešení je nedílnou součástí řádného způsobu, aby se tomu, kdo si je vědom těžkého hříchu, dostalo smíření s Bohem a s Církví.** Proto kolektivní absoluce bez předchozího osobního vyznání hříchů musí přísně dodržovat taxativní kanonické normy (srov. CCEO 720-721; KCP kán. 961, 962 a 963).

Poselství Královny míru

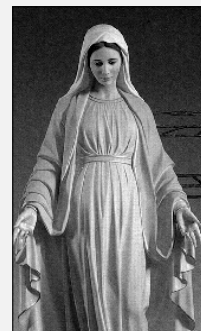
Drahé děti,

i dnes vás zvu, abyste se otevřely modlitbě.

Děti moje, žijete v době, kdy vám Bůh dává veliké milosti, ale vy je nedovedete využít.

Staráte se o vše ostatní, ale o duši a duchovní život nejméně.

Probudte se z těžkého spánku vaší duše a řekněte Bohu vši silou ANO. Rozhodněte se pro obrácení a svatost. Jsem s vámi, děti moje, a zvu vás k dokonalosti vaší duše i všeho, co konáte. Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu!

Medžugorje, 25. 3. 2001

„Probudte se ze spánku...“

Toto poselství svaté Panny je jakoby ozvěnou napomenutí sv. Pavla Římanům: „Víte, jaký je nyní čas: že vám už nastala hodina, kdy je třeba probudit se ze spánku. Neboť nyní je nám spása blíže než tehdy, když jsme uvěřili.“ (13,11) Čím více čas postupuje, tím více se přibližuje chvíle setkání s Pánem. Je to, jako by se přiblížil v prostoru – není snad Medžugorje místo, kde nebe „se dotýká“ země? My se však musíme připravit, vždyť „nejposlednější“ časy by mohly být dny temnot; šťastni pak, kdo se naučili vidět vnitřní světlo: nebudou mít strach, zatímco ostatní budou umdlévat úzkostí.

Potřebujeme opravdu „vidět neviditelné“, skrze modlitbu objevit hmatatelnou realitu Království; potřebujeme citelným způsobem komunikovat se svatou Pannou a s Božskými osobami. Jinak vnější realita je příliš silná a podmiňuje všechno naše chování i myšlenky. „Hleďte Boha, dokud se nechává najít, vzývejte ho, dokud je blízko.“ (Iz 55,6) Je na dosah srdce, na dosah hlasu i na dosah našeho pohledu, obrátíme-li ho k nebeským realitám.

Je dobré konat poutě, ale nesmíme zapomínat na dny v ústraní (exercicie, duchovní obnovy), dny samoty, v nichž se na chvíli odloučíme od „reality“, která nás oslepuje a uspává, abychom nacházeli Boží Přítomnost, která hřeje, rozšiřuje srdce i pohled a osvěcuje. Rozmnožujeme školy modlitby, hledíme všemi prostředky vnitřní modlitbu, modlitbu srdcem.

Bratr Efraim

zi lidmi, když se vtělil v lůně Mariině a stal se účastným všech lidských podmínek kromě hříchu. Oslavy znovu ožily ve svědomí křesťanů vědomí živé a účinné přítomnosti Krista v Církvi: *Kristus věra, dnes a navěky*. A právě do služeb této dynamiky Kristovy milosti vstupuje svátostný řád. V ní se pokání přísně spojuje se křtem a s Eucharistií a působí, aby se Kristus znovu narodil a zůstával ve věřících.

Odtud pramení význam této svátosti, ve které chtěl Kristus dát Církvi **dar přímo v den zmrtvýchvstání** (srov. Jan 20,19-23). Vyzývám kněze ve všech částech světa, aby se stali jejich velko-

dušnými služebníky, aby vlna Božího milosrdenství zasáhla každou duši, která potřebuje očištění a posilu. Nejsvětější Panna Maria, která v Betlémě fyzicky přivedla Krista na svět, kéž vyprosí pro každého kněze, aby byl tvůrcem Krista v duších a stal se tak nástrojem Jubilea, které nemá západu.

Na tento úmysl ať na vás sestoupí Pánovo požehnání, které s vámi a na vás svolávám v pokorné prosbě: svědectvím toho nechť je apoštolské požehnání, které vám ze srdce všem uděluji.

*Bolletino Vaticano 31. 3. 2001
Zvýraznění redakce Světla*

Kněz jako přísluhovatel svátosti jedná in persona Christi na samém vrcholu řádu spásy. Kajícník ve svátosti zpovědi plní úkon vycházející z božské ctnosti, tedy diktovaný vírou spolu s bolestí, která vychází z nadpřirozených motivů bázně Boží a z lásky v řádu obnoveného přátelství s ním, a tedy v řádu věčné spásy.

Současně, jak napovídá formule svátostného rozhrěšení, slovy: **»Ať ti Bůh udělí odpuštění a pokoj«**, kajícník aspiruje na vnitřní pokoj a oprávněně touží také po pokoji psychologickém. Není tedy zapotřebí směšovat svátost smíření s psychologickou technikou. **Psychologické praktiky nemohou nahradit svátost pokání, tím méně být postaveny na její místo.**

Zpovědník, služebník Božího milosrdenství, nechť se cítí povinován dát věřícím zcela k dispozici svůj čas a svou chápací trpělivost. V duchu kánonu 980 KCP je stanoveno, že »jestliže zpovědník nepochybuje o přípravě kajícníka, a tento si žádá rozhrěšení, rozhrěšení mu neodpře ani neodloží«; kán. 986 pak přesně ukládá kněžím v pastorační povinnost být k dispozici věřícím, »kteří si rozumně žádají, aby se jim poskytovala příležitost k vyznání jednotlivě«

(CCEO kán. 735, § 1). Tato povinnost je uplatněním všeobecné zásady právního i pastoračního řádu, podle které »posvátní služebníci nesmějí odmítnout svátosti těm, kdo o ně vhodně žádají, jsou řádně připraveni a právo jim nezakazuje jejich přijetí« (KCK kán. 843, § 1).

Konečně *caritas Christ urget nos*, i kněz, který nepůsobí v pastorační, nechť projeví v tomto směru velkodušnost a ochotu. V každém případě je třeba respektovat kanonické normy o vhodném místě pro svatou zpověď (srov. KCP kán. 964).

Kromě toho, že se jedná o akt víry Církve, svátost je také osobním úkonem víry a naděje, a alespoň v počátečním stadiu také lásky ke kajícníkovi. Úkolem kněze proto bude, aby mu pomáhal s vyznáním hříchů nejen jako s prostou rekapitulací minulosti, ale také jako s nábožným úkonem pokory a důvěry v Boží milosrdenství.

Transcendentní důstojnost, která umožňuje knězi, aby při udělování svátosti jednal in persona Christi, utváří u něho **povinnost připodobnit se Kristu**, aby se mu tak dařilo být pro věřícího jeho živým obrazem: aby toho dosáhl, je nutné, aby také sám zakoušel vytrvale a často svátost smíření jako kajícník. Při tom ovšem pro kajícníka platí, že svátost je účinná i v případě, že služebník svátosti by nebyl hoden.

Situace, že jedná jménem Krista, ukládá knězi **absolutní povinnost svátostného mlčení o obsahu vyznání v této svátosti, a to i za cenu vlastního života**, kdyby toho bylo zapotřebí. Věřící odhalují tajemství světa svého svědomí knězi nikoliv jako soukromé osobě, nýbrž jako nástroji, jemuž Církev svěřila moc a milosrdenství, které náleží jedině Bohu.

Zpovědník je soudcem, lékařem a učitelem ve službách Církve. Jako takový nesmí předkládat »svoji« osobní morálku nebo askezi, to znamená své soukromé názory a přání, nýbrž musí vyjadřovat pravdu, jejíž je Církev správkyň a ručitelkou svým učitelským úřadem (srov. kán. 978 KCP).

V Jubileu, za jehož duchovní ovoce vzdáváme Bohu díky, Církev připomínala dvoutisící výročí narození Božího Syna me-

Kdy jste byli naposled u zpovědi?

Kladu tuto otázku, protože u mnoha lidí se ozývá stále řidčeji. A přece je důležitá: protože v nás není jen něco dobrého, ale i zlého. Na tom, kdy a jak se s tím vypořádáme, závisí, zda se náš život zdaří a my najdeme pro své srdce pokoj.

Vina, kterou jsme na sebe uvalili, se nedá jen tak odhodit. Někteří to zkoušejí tak, že ji svalují na druhé. Jiní se tím trápí a pak jsou duševně nemocní. Tak se se svým proviněním nevypořádáme. Někdo jiný je z nás musí sejmut. To se děje skrze odpuštění. Tak je tomu, když se proviníme proti člověku nebo proti Bohu.

Nástrojem k odpuštění hříchů je svátost pokání. Mnozí se jí však vyhýbají a uvádějí pro to různé důvody. Někteří se odvolávají na své špatné zkušenosti se zpovědníkem. Jiní říkají: Proč mám předkládat knězi svá osobní selhání? Někoho to opravdu stojí nemalé sebezpětávání. Jiní se cítí po zpovědi zklamáni, protože se domnívali, že se tím vyřeší i jejich životní problémy. Jiní opět říkají: Když už jsem zhřešil, co je církvi do toho, já se s Bohem vypořádám sám. Přes to jsme všichni zváni, abychom šli ke zpovědi, alespoň ve velikonoční dobu.

Proč se mám zpovídat, když nemám těžké hříchy?

Je pravda, že jsme povinni se zpovídat pouze tehdy, když jsme se dopustili těžkého hříchu, to znamená, že jsme Bohu řekli radikálně NE v závažné věci a s plným vědomím (KKC 1857).

Ale jsou i hříchy všedního dne, které také nesmíme brát na lehkou váhu, například nedostatečné úsilí v plnění Boží vůle, lhostejnost k bídě a nouzi bližních, bezohlednost při silničním provozu, nelaskavost k druhým, zanedbávání povinností v zaměstnání. V tomto směru se nikdo nemůže vymlouvat: já nemám žádné hříchy. Kdo tak smýšlí, klame sám sebe. Apoštol píše: *Řekneme-li, že hřích nemáme, klameme sami sebe a není v nás pravda* (1 Jan 1,8).

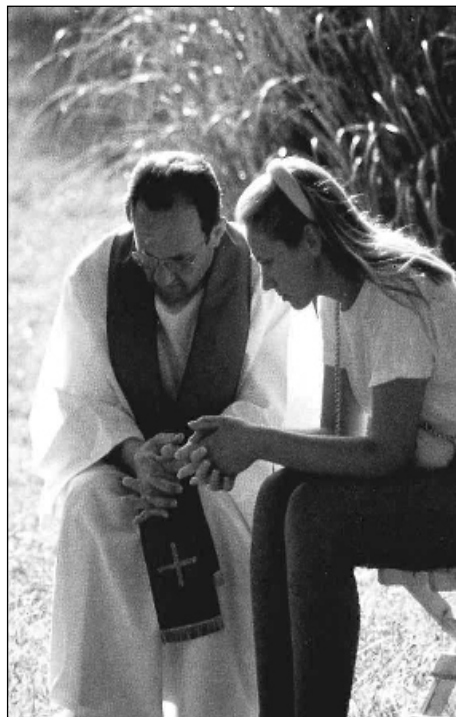
Tyto hříchy všedního dne je možno přirovnat k chronické nemoci. I když není hned smrtelná, snižuje nicméně kvalitu života, a pokud se zanedbá, může ohrožovat i sám život. Při jejím léčení nezůstane při jedné návštěvě v ordinaci. Takovému onemocnění je třeba věnovat trvale pozornost. Z toho srovnání také vyplývá, proč musíme stále znovu chodit ke zpovědi a vyznávat se ze stále stejných hříchů. Stejně jako chronickou chorobu je třeba před Bohem prošetřovat i hříchy všedního dne. Jen porada na to

nestačí, ať už je jakkoliv užitečná. Je potřebné odpuštění. Protože každá vina je svou podstatou proviněním proti Bohu. A z toho nás chce Bůh vyléčit.

Proč je nutná osobní zpověď?

Hřích a vina jsou něco zcela osobního. *Adame, kde jsi?*, volá Bůh člověka k odpovědnosti. Hřích je náš vlastní čin, který nemůžeme svalit na druhé nebo na určité okolnosti. Adamova výmluva *Žena, kterou jsi mi dal, mi dala z toho stromu a já jsem jedl* (Gen 3,12), na Boha neplatí. Bůh neuznává, že Adam svaluje hřích na Evu. Každý musí před Bohem odpovídat za své vlastní činy. Protože Bůh bere každého z nás vážně. Proto mu není lhostejné, jak si před ním stojíme. Bůh nás miluje. Proto chce, aby mezi námi a mezi ním nestála žádná překážka.

K tomu nám byla darována svátost pokání. Volá nás k sobě, abychom odstranili hříchy, které se postavily mezi něho a nás. Protože jeho pozvání ke zpovědi je pozvání lásky, nepotřebujeme se schovávat. Ve zpovědi před něho předstupujeme takoví, jací jsme. Přinášíme k němu to, co tíží

naši duši. On toto břemeno z nás snímá, odpouští nám naše viny a dává nám pokoj srdce. Tak je zpověď velice lidská a potřebná svátost.

Bylo by bláznovství, kdyby nemocný, který potřebuje lékařskou pomoc, lékaře odmítal. Stejně tak by bylo hloupostí a nevděčností nepřijímat Boží pozvání ke smíření.

K čemu je při zcela osobním setkání s Bohem potřebný kněz?

Může kajícímu v mnohém pomoci, například vysvětlit otázky svědomí, ukázat, jak se máme stavět k pocitu viny; dát dobrou radu k osobnímu postoji a chování při následování Krista. I když tato pomoc může být vydatná, není rozhodující. Rozhodující je rozhrěšení od našich vin. Když kněz vysloví rozhrěšení z moci, která mu byla udělena, jedná sám Bůh. Aby to, co působí v nás, udělal lidsky vnímatelným, poslouží si knězem. Bůh sám snímá naše hříchy. Stojí za svým odpuštěním.

A to je rozhodující. A to nemůže zpochybnit ani nedostatečnost kněze, ani naše bezradnost, ve které někdy činíme své vyznání.

Ve svátosti pokání zasahuje Bůh hojivým a upokojujícím způsobem do našeho života. Setkáváme se zde přímo hmatatelně s Božím milosrdenstvím. Snímá z nás naše hříchy a háže je, jak se říká v Bibli, pryč za svá záda jednou provždy (srov. Iz 38,17). Nebo vzpomeňme na podobnoství o ztraceném synu, který se vrací. Otec mu běží naproti plný radostí, padne mu kolem krku a políbí ho (srov. Lk 15,20). Ani stopy po výtkách nebo výčitkách. V rozhrěšení nás Bůh bere do své náruče a tiskne nás na své srdce.

Někdo se snad zeptá: A nestačila by kající pobožnost? Ta má své místo a význam mezi ostatními formami křesťanského pokání. Ale zpověď s osobním vyznáním a svátostné rozhrěšení nemůže nikdy nahradit.

To nejsou jen krásná slova, to odpovídá skutečnosti, kterou můžeme znovu a znovu prožít. Někteří kněží, kteří mnoho zpovídají, shrnují tuto svoji zkušenost: Někdy se nám zdá, že můžeme lásku našeho Pána k hříšníkům vzít takřka do ruky. Existují úchvatné příběhy obrácení.

Smiřte se s Bohem, říká svatý Pavel (2 Kor 5,20). Toto smíření nám Bůh daruje skrze službu církve jmenovitě ve zpovědi. Tato svátost je velikonoční dar našeho Pána. Večer o velikonoční neděli vstoupil Ježíš doprostřed učedníků a řekl: *»Pokoj vám!«* *Pak na ně vdechl a řekl: »Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny.«* (Jan 20,21n) Tento pokoj, ve kterém by chtěl Pán s námi slavit Velikonoce, vám přejí z celého srdce.

Překlad -Iš-

Maria - útočiště hříšníků

»Pod ochranu tvou« byla kdysi nejoblíbenější modlitba středověku, ale řeckým původem sahá zpět až do třetího století. Byl identifikován rukopis této modlitby, který potvrzuje její používání v nejstarší byzantské liturgii. Již před koncilem v Efezu (431) byla nazývána Maria »Theotokos« - Bohorodička. Tato formulace poukazuje na dřívější široce rozvinutou mariologii, ve které se objasňuje role Matky Boží. Bůh ji povolal k tomu, aby byla *útočištěm*, místem, kde se zjevuje milosrdenství Kristovo. Ona je mocnou ochranou před nebezpečím.

Maria však nemá nic svého ze sebe. Všechno, co má a co dává věřícím k dispozici, je Kristův dar. Ona je první tvor, který byl zcela obnoven a proměněn. Je to dobrotivá vůle Boží, že tvor může mít podíl na jeho díle nového stvoření.

Útočiště...

Pojem »útočiště« nacházíme ve Starém zákoně. *Pospolitost vyproští toho, kdo zabil, z rukou krevního mstitele a umožní mu návrat do jeho útočištného města, kam se utekl. Zůstane v něm až do smrti velekněze, který byl pomazán olejem* (Num 35, 25n). Každý, kdo neúmyslně nebo ve spravedlivé sebeobraně zabil, může na vyhrazeném místě najít útočiště před krevní mstou. Krevní msta, primitivní výkon pravomoci, uplatňuje se ve Středomoří dodnes. V Izraeli bylo vymezeno šest útočištných míst, která ležela na dobře vybudované síti cest. Bylo možno jich dosáhnout v krátkém čase.

Smrtí velekněze, který představoval výkon práva v lidu, nebo na začátku milostivého léta nastupovalo pro pronásledované udělení milosti. Tento zvláštní případ ukazuje na ducha Zákona, který se nám někdy zdá tak neúprosný. Bůh nechce smrti hříšníka. Dává mu k dispozici legální prostředky, aby mohl uniknout zákonu. Útočištná místa patřila levitům, kteří museli garantovat bezpečnost utečenců. Protože Bůh nechtěl protřečít vlastní spravedlnosti a protože se sám staví proti přísaze, vytváří prostředek spásy, kterého může viník dosáhnout tam, kde se nachází. Boží milosrdenství není v protikladu k jeho spravedlnosti, nýbrž ji naplňuje. Útočiště u Panny, která je takovým útočištným místem, má s touto skutečností souvislost.

Litanie loretánská přejímá podle hymnu Akathistos obrazy z Písni písní a používá je pro Pannu Marii. I tyto obrazy používají ideu útočiště. Maria je nazývána »zavřenou

zahradou«: *Zahrada uzavřená jsi, má sestro nevěsto, zapečetěný pramen* (Pís 4,12). Tyto obrazy poukazují na knihu Genesis, na zahradu Eden, na ráj, který Bůh dal člověku k dispozici jako zahradu štěstí. Ale tato zahrada nebyla zavřená, protože do ní mohl vniknout had. Do zahrady v Písni naopak nemá Zlý vůbec přístup. Pro milované však uzavřená není. Naopak, je to místo, kde má

své schůzky láska. Ale hymnus Akathistos říká: »...ani andělé tam nemohou vniknout.« Neposkvrněným početím může Maria uzavřenou zahradu svého lůna darovat Ježíši. Dábel může sice chodit okolo a pustošit okolí, ale tu, která je celá čistá, nemůže jeho nenávisť zranit. Ona je tedy místo, kde Ježíšovi sourozenci, členové jeho mystického těla Církve, nalézají své útočiště, aby mohli uniknout před útoky Zlého.

Maria je také nazývána Archou, jediným a posledním útočištěm v hodině úplné zkázy. Tak jako Noe se vším vstupuje do archy, což je mělo ochránit před potopou, tak se můžeme utíkat k Marii, když hrozí nepohoda. Na tomto místě bych chtěl předat mimořádné a významné svědectví P. Maximiliána Kolbeho o »Městě Neposkvrněné«. Tento svatý františkán totiž v Nagasaki založil jedno takové útočiště; velké město, odkud šířil mariánská poselství tiskem a rozhlasem. Jméno Nagasaki bývá vždy spojováno s atomovou bombou. Ohnivá záplava zničila město, ale zázračným způsobem ušetřila Město Neposkvrněné. V tom vidím opravdové podobenství, jehož význam je bezesporu eschatologický. Mariánská

zbožnost, která spočívá zcela na důvěře v Boha, na dětské lásce k Otci, na něžnosti a pokoře, je posledním útočištěm lidstva, kterému hrozí, že se zahubí. Kdo má uši k slyšení, ať pochopí smysl tohoto podobenství. Volání k zasvěcení Neposkvrněnému Srdci nemá nic jiného za cíl. Když Jan Pavel II. zasvětil Rusko Neposkvrněnému Srdci a odpověděl tak na poselství z Fatimy, dal ruskému národu, jehož duše byla skrze komunismus ztracena, vstoupit do Archy, do Neposkvrněného Srdce Panny Marie. Odpověď nedala na sebe dlouho čekat. Tak jako padly hradby u Jericha, tak padly škodlivé hradby železné opony. Není politika, který by pochyboval o roli Jana Pavla II. při pádu komunismu.

...hříšníků

Před liturgickou reformou se slavil ve Francii každý rok svátek Neposkvrněného Srdce Panny Marie, útočiště hříšníků. Ve skutečnosti se ve francouzské spiritualitě tyto dva pojmy neoddelují, protože útočištěm hříšníků je právě Neposkvrněné Srdce Panny Marie. Srdce, které lidi tak velice milovalo, bylo probodeno nikoliv kvůli spravedlivým, ale kvůli hříšníkům. Bylo probodeno, aby k němu získali přístup. Kriminálník, dobrý lotr, byl první, kdo toho využil.

Od té doby chápeme, proč sv. Maximilián Kolbe ujišťuje, že Bůh celý plán milosrdenství svěřil Marii. Někteří tvrdí, že nepotřebují žádnou prostřednici. Ona není prostřednicí jako Ježíš, který je jediný Prostředníkem. Ona je zbožštěné prostředí. Ona je první zachráněná. A ten, kdo díky společenství svatých v ní přebývá, zakouší nekonečné Boží milosrdenství. Získává pak úplnou důvěru v Boha a může se vydat jako dítě do náruče svého Otce.

Hebrejský význam slova »slitování« znamená rodičku, mateřské lůno. Od zjevení na hoře Sinaj Bůh znovu a znovu ukazoval, že je milosrdný. Když jej nazýváme Otcem milosrdenství, vyjadřujeme tím, že má v sobě něco mateřského. A tak je možno snadno pochopit a přijmout, že toto mateřství přenesl a svěřil Panně Marii.

Vedle Mariiny role na duchovní úrovni nesmíme zanedbávat její psychologický význam. Vtělení je důkazem toho, že Bůh respektuje naše duchovní pojetí. Bůh nám dal svou Matku Marii za Matku, protože zná naše sklony, slabosti a zranění.

Překlad -Iš-
Feuer und Licht 45

Život Kristův (24)

XXIV. Ježíš Kristus – zjevitel Trojice

1) Katecheze o Ježíši Kristu mají své jádro právě v této ústřední tematice, která vychází ze zjevení: Ježíš Kristus, člověk narozený z Panny Marie, je pravým Božím Synem. Všechna evangelia i všechny ostatní knihy Nového zákona dokumentují tuto základní křesťanskou pravdu, již jsme se snažili v předešlých katechezích osvětlit a jejíž některé aspekty jsme se pokusili rozvinout. Svědectví evangelií představuje základnu, na níž stojí slavnostní učení církve vyjádřené na koncilech, jak se to odráží v textech vyznání víry, zejména v nicejsko-cařihradském, a pochopitelně zároveň také v nepřetržitém řádném magisteriu církve, v její liturgii, v modlitbě a v duchovním životě, který církev podporuje a řídí.

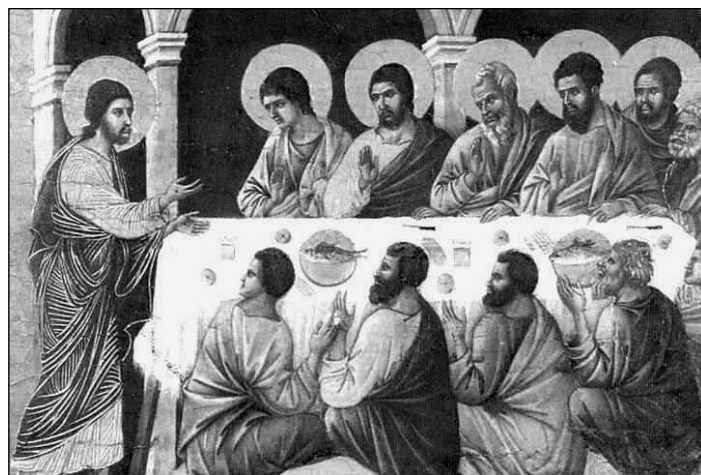
2) Pravda o Ježíši Kristu, Božím Synu, představuje v Božím sebezjevení klíčový bod, díky němuž se odhaluje nevýslovné tajemství jediného Boha v Nejvyšší Trojici. V listu Židům můžeme číst: *V této poslední době však k nám [Bůh] promluvil skrze svého Syna (Žid 1,2)*. Takto Bůh odhalil skutečnost svého vnitřního života, v němž zůstává dokonale jediným božstvím a současně je Trojicí, tedy božským společenstvím tří Osob. O tomto společenství vydává svědectví Syn, který vyšel od

Otce a přišel na svět (srov. Jan 16,28). Starý zákon, tedy když Bůh hovořil prostřednictvím proroků (srov. Žid 1,1), neznal toto tajemství vnitřního Božího života. Je nesporné, že některé prvky tohoto starozákonního zjevení představují přípravu na evangelní zjevení, protože pouze Syn nás mohl uvést do tohoto tajemství. Vždyť Boha nikdo nikdy neviděl, nikdo tedy nemohl poznat tajemství jeho vnitřního života. Pouze Syn má toto poznání: *Jednorozený Bůh, který spočívá v náručí Otcově, ten o něm vydal svědectví (Jan 1,18)*.

3) V průběhu předchozích katechezí jsme mohli rozvažovat nad hlavními aspekty tohoto zjevení, díky němuž se před námi pravda o Božím synovství Ježíše Krista objevuje ve svém plném jasu. Když uzavíráme tento okruh meditací, zdá se být vhodné připomenout si některé okamžiky, při nichž se nám vedle pravdy o Božím synovství Syna člověka, syna Marie, zjevilo tajemství Otce a Ducha svatého.

Chronologicky prvním okamžikem je zvěstování v Nazaretě. Podle andělova sdělení totiž ten, který se má narodit z Panny, je Synem Nejvyššího, Božím Synem. Tímto způsobem se Bůh zjevuje jakožto Otec, Syn je zjeven jako ten, kdo se má narodit díky působení Ducha svatého (*Duch svatý na tebe sestoupí Lk 1,35*). Takovým způsobem je tedy ve vyprávění o zvěstování zahrnuto tajemství Trojice: Otec, Syn a Duch svatý.

Toto tajemství je rovněž přítomno při teofanii, k níž došlo během Ježíšova křtu v řece Jordánu, když Otec prostřednictvím hlasu shůry vydal svědectví svému milovanému Synovi, a tento hlas je provázen Duchem svatým, který sestoupil na Ježíše v podobě holubice (srov. Mt 3,16). Tato teofanie je jakoby viditelným potvrzením slov pro-

roka Izaiáše, na něž se odvolává Ježíš v Nazaretě na počátku svého mesiášského působení: *Duch Páně je nade mnou, proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst... (Lk 4,18; srov. Iz 61,1)*.

4) Následně v době Ježíšova veřejného působení se setkáváme se slovy, jimiž Ježíš uvádí své posluchače do tajemství Boží Trojice. Jedná se kupříkladu o radostiplné prohlášení, jež se nachází v Matoušově (srov. Mt 11,25-27) a Lukášově (srov. Lk 10,21-22) evangeliu. Nazýváme ho radostiplné, poněvadž v Lukášově textu můžeme číst: *V té chvíli [Ježíš] zajásal v Duchu svatém (Lk 10,21) a dále řekl: Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je malíčkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otce, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit (Mt 11,25-27)*.

Hle, díky této Ježíšově radosti v Duchu svatém jsme uvedeni do hlubiny Boží – do těch hlubin, jež zkoumá pouze Duch, tedy do vnitřního Božího života, do nevýslovného společenství Osob.

5) Tento výrok zaznamenaný Matoušem a Lukášem dokonale ladí s mnoha Ježíšovými tvrzeními, která nám přináší Janovo evangelium, jak jsme měli možnost sledovat v předchozích katechezích. Nad všemi ostatními však trní Ježíšův výrok, který

odhaluje jeho podivuhodnou jednotu s Otcem: *Já a Otec jedno jsme (Jan 10,30)*. Tato pravda se znovu objevuje a je rozvinuta ve velekněžské modlitbě (srov. Jan 17) i v celé řeči ve večeřadle, kterou Ježíš připravoval apoštoly na svůj odchod, jenž se odehrál při velikonočních událostech.

6) A právě při této příležitosti ve světle svého odchodu Ježíš pronáší slova, která definitivním způsobem zjevují tajemství Ducha svatého a vztah, v němž zůstává vzhledem k Otci a Synu. Kristus říká: *Já jsem v Otci a Otec je ve mně, a současně praví: ...Duch pravdy, který vychází od Otce... (Jan 15,26)*. Ježíš dále dodává, že bude prosit Otce, aby poslal tohoto Ducha pravdy jeho učedníkům, aby s nimi zůstal stále jako Utěšitel (srov. Jan 14,16). Pak apoštoly ujišťuje, že Otec v jeho jménu pošle učedníkům Ducha pravdy (srov. Jan 14,26), aby mu vydával svědectví (srov. Jan 15,26). Ježíš pak uzavírá, že k tomu všemu dojde v důsledku jeho odchodu při velikonočních událostech, a to skrze kříž a vzkříšení: *Odejdu-li však, pošlu ho [Ducha pravdy] k vám (Jan 16,7)*.

7) *Toho dne budete vědět, že jsem v Otci...*, tvrdí dále Ježíš, což znamená, že prostřednictvím působení Ducha svatého se plně vyjasní tajemství jednoty Otce a Syna: *Já jsem v Otci a Otec je ve mně*. Vždyť toto tajemství může objasnit pouze Duch, který zkoumá hlubiny Boží (srov. 1 Kor 2,10), kde ve společenství Osob Trojice panuje jednotu Božího života. Takovým způsobem se

Dobrý a laskavý Pán

zároveň objasňuje také tajemství Synova vtělení vzhledem k věřícím a vzhledem k církvi, a to vše znovu díky působení Ducha svatého. Ježíš totiž říká: *V onen den [až apoštolové obdrží Ducha pravdy] poznáte [nejen to], že já jsem ve svém Otci, [ale také to], že vy jste ve mně jako já ve vás* (srov. Jan 14,20).

Vtělení tedy představuje základ našeho přijetí za Boží syny skrze Ježíše Krista a je základem tajemství církve, jež je Kristovým Tělem.

8) Na tomto místě je třeba podtrhnout skutečnost, že i když se vtělení přímo týká Syna, je zároveň dílem trojjediného Boha (IV. lateránský koncil). To přece dokládá již zvěstování (srov. Lk 1,26-38). Prostřednictvím svého učení Ježíš otevřel před lidským rozumem netušené horizonty (srovnej LG, č. 24). Jedná se o niterný Boží život v Trojici, život Otce, Syna a Ducha svatého. Konečně, když Ježíš naplnil své mesiášské poslání a definitivně odešel po čtyřiceti dnech po svém vzkříšení, naplnil až do posledního důsledku to, co dříve přislíbil: *Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás* (srov. Jan 20,21). Vždyť svým učedníkům řekl: *Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého a uče je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!* (Mt 28,19-20)

V těchto závěrečných slovech evangelia ještě předtím, než započalo velké putování církve lidskými dějinami, Ježíš Kristus odevzdal rodící se církvi nejvyšší pravdu celého zjevení: neviditelnou jednotu v Trojici.

A tehdy může církev, uchvácená a adorující, v hlubokém pohnutí spolu s evangelistou Janem vyznávat to, co stojí na konci Prologu jeho evangelia: *Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Bůh, který spočívá v Otcově náručí, ten o něm podal zprávu* (Jan 1,18).

Překlad doc. Ctirad Václav
Pospíšil Th.D. OFM

Do konce prázdnin zbývaly právě tři týdny. Dávala jsem se na stránky kalendáře a přemýšlela jsem, jaké překvapení mi Pán připravil na konec léta. Vzpomínala jsem na nejkrásnější chvíle předchozích týdnů a obdivovala jsem dobrotivost a starostlivost nebeského Otce, s jakou pečoval o můj letní odpočinek. Na počátku prázdnin jsem vložila do rukou Páně všechn svůj volný čas s prosbou o důstojný odpočinek pro duši i pro tělo. Věděla jsem, že se na něho mohu spolehnout, ale překvapení, jimiž mě Pán obdařil, překročila i ta nejmělejší očekávání.

Desetidenní pobyt u moře byl vytouženým odpočinkem pro unavené tělo. Objevila jsem znovu radost z toho, co to znamená být sebou. V čase exercicii jsem mohla načerpat živé vody ze studnice Božího slova. Posílila se moje víra a dovolila mi dotknout se Boha a navázat s ním hlubší vztah. V čase exercicii jsem mu s důvěrou odevzdala celý svůj život.

Po návratu domů jsem ucítila prudkou bolest v plicích a ihned jsem si pomyslela, že Ježíš začíná své dílo. Dusivý kašel mi zastavoval dech. Rentgen plic byl katastrofální: pravou část plic nebylo vůbec vidět. Polil mě pot ze strachu. Pomyslela jsem na tuberkulózu nebo rakovinu plic. Připomněla jsem si Ježíšova slova určená sv. Faustyně: *Bud' klidná, mé dítě, vidíš, že nejsi sama. Moje Srdce bdí nad tebou.* Chytila jsem se těch slov jako tonoucí stébly a opakovala jsem si je stále dokola. Věřila jsem, že Pán je mi blízko právě v této chvíli. To mi pomohlo zachovat klid duše. Ani v nemocnici, kde lékař nevyloučil možnost operace, jsem neztratila vnitřní rovnováhu. Samozřejmě jsem přemýšlela o smyslu této své příhody a dospěla jsem k závěru, že to překračuje mé představy. Neptala jsem se: »Pane, proč právě já? Proč se mi to stalo?« Copak jsem se mohla na něco ptát? Vložila jsem již svůj život do jeho rukou, podepsala jsem *bianco* směnku a vyloučila tak všechny otázky o budoucnosti.

Pán mě odměnil za moji důvěru a dal mi pocítit svoji milující přítomnost tak výrazně jako nikdy před tím. Naplňoval mě radostí a pokojem. Těšil mě jako ta nejlepší matka. Zahrnoval mě milostmi, ukazoval mi svoji lásku skrze lidi, kteří mě obklopovali. I můj stesk po svatém přijímání dokázal utišit. Ukázalo se, že každou neděli přichází do nemocnice kněz sloužit mši svatou. Mohla jsem se tedy osobně setkat s Pánem tváří v tvář. Byla jsem úplně bezbranná a zbavená všeho. V jedné chvíli jsem si uvědomila, že opravdu nemám vůbec nic, ani vědecký titul, ani žádná hmotná dobra, dokonce ani moji neblížší mě nemohou zachránit. Nic si s sebou nevezmu. Připomínala jsem si Ježíšova slova: *Neshromaž-*

dujte si poklady na zemi, kde je mol a rez ničí a kde je zloději vykopávají a kradou. Shromazdujte si poklady v nebi (Mt 6,19n). Všechno, co jsem měla, byl Ježíš v srdci a medailka Matky Boží, kterou mi dovolili přilepit na dlaň. Jedinou mou záchranou bylo Boží milosrdenství. Vrhla jsem se do něho se zavřenýma očima a pocítila jsem, jak je Pán dobrý a laskavý.

Ale ještě bylo brzy na setkání s Pánem, protože když jsem se po operaci probudila, spatřila jsem opět denní světlo. Celý týden jsem byla odkázána na pomoc těch druhých. Cítila jsem se maličká a slabá, Pán mě nosil na rukou a učil mě pokoře. Dříve jsem byla často příliš samostatná a neuměla jsem o nic poprosit, nyní jsem sama nedokázala uspokojit ani přirozené potřeby a čekala jsem pokorně, až se vztáhne pomáhající ruka. Nedo-statek sil mi zabránil účastnit se mše svaté, ale tím větší byla moje radost, že Pán přišel až za mnou. Představovala jsem si, jak jde nemocničními chodbami a blíží se stále více a více, otevírá dveře a vchází do mého srdce. Pochopila jsem, jak velice mu na mně záleží. Další neděli jsem již mohla vlastními silami zajít na mši svatou a děkovat Pánu. Byla jsem radostí bez sebe.

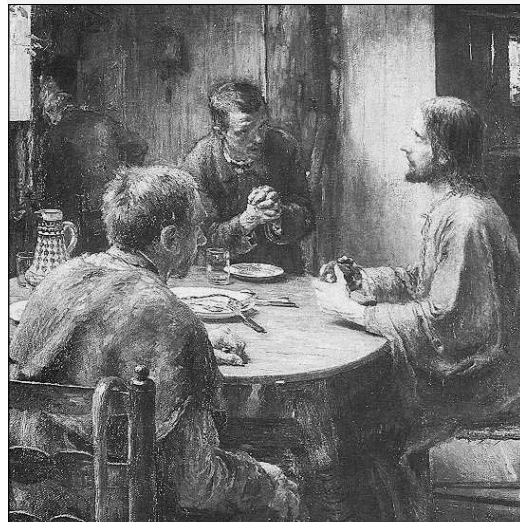
Po opuštění nemocnice jsem se cítila jako znovuzrozená fyzicky i duševně. Šla jsem do kostela, abych poklekla před tím, který mi podruhé daroval život.

Ty tři týdny představují pro mne nejdražší chvíle minulého léta, a to nejen proto, že jsem znovu získala své zdraví. Podle matky Terezy bolest, smutek a utrpení jsou Ježíšovy polibky, znak, že jsme se mu natolik přiblížili, aby nás mohl políbit.

Děkuji Ti, Pane, že jsem se k Tobě mohla tak přiblížit!

Kde je Kristus skutečně přítomen, tam nejsou ani vítězové, ani poražení, nýbrž jen usmíření.

Gertruda de le Fort

Lucie vypráví o Fatimě (4)

Vzpomínka první

12. září 1935 byly převezeny tělesné pozůstatky Hyacinty z Vila Nova de Ourém na hřbitov ve Fatimě. Když byla rakev při této příležitosti otevřena, obličej malé vizionářky, která zemřela v Lisabonu 20. února 1920, se ukázal neporušený a byl vyfotografován. Fatimský biskup Msgr. José Alves Correia da Silva poslal fotografii sestře Lucii; ta mu poděkovala a psala v dopise též o ctnostech své malé sestřenky. Biskup jí pak přikázal, aby napsala všechno, co o životě Hyacinty věděla. Tak tedy vznikla první Vzpomínka sepsaná sestrou Lucií. Byla dokončena před Vánocemi roku 1935. V knize, kterou chceme vydat, bude uveřejněn celý text Luciiny vzpomínky. Zde se omezíme jen na úryvky. O útlocitu Hyacinty napsala:

Jednou obvinilo jedno z dětí jednoho chlapce, že řekl něco neslušného. Moje maminka toho chlapce přísně pokárala a řekla, že se takové ošklivé věci neříkají, že je to hřích. Ježíšek že to nemá rád a posílá lidi, kteří hřeší, do pekla, jestliže se nevyzpovídají. Hyacinta na toto poučení nezapomněla. Když byly děti zase pospolu, zeptala se mě:

„Nenechá tě dnes maminka jít s námi?“
„Ne.“

„Tak jdu s Františkem na náš dvůr.“

„A proč nechceš zůstat zde?“

„Moje maminka nechce, abychom tady byli, když jsou zde druhé děti. Říkala, že si máme hrát na našem dvoře. Nechce, abychom se učili ty ošklivé věci. To je hřích a Ježíškovi se to nelíbí.“

Pak mi pošeptala do ucha:

„Když tě maminka pustí, přijdeš k nám?“

„Ano.“

„Tak jdi a zeptej se!“ – A vzala bratra za ruku a šla domů.

Láska k ukřižovanému Spasiteli

Maminka nám večer obyčejně vyprávěla. Tatínek a sestry nám vyprávěli pohádky o začarovaných vilách, o zlatých princeznách a královských hrdličkách, kdežto maminka nám vykládala o utrpení Páně, o svatém Janu Křtiteli a tak dále.

Znal jsem tedy utrpení Krista Pána jako jiné příběhy, a protože stačilo, abych slyšela vyprávět něco jen jednou, a dovedla jsem to opakovat se všemi podrobnostmi, začala jsem svým malým přátelům vykládat obsírně

historii našeho Pána. Když má sestra šla kolem nás a viděla, že máme v rukou kříž, vzala nám jej, pokárala mě a řekla, že nechce, abychom sahalí na posvátné věci. Hyacinta se zvedla, šla k mé sestře a řekla jí: „Marie, nezlob se, ten kříž jsem vzala já, ale už to neudělám.“

Má sestra ji pohladila a řekla, abychom si šli hrát ven, že bychom v domě nenechali nic na svém místě. A tak jsem pokračovala ve vyprávění na studni, o níž jsem mluvila: byla skryta za několika kaštany, hromadou kamení a ostružiníků. Proto jsme si ji o několik let později vybrali pro své rozhovory, vroucí modlitby, a řeknu Vám i to, Excellence, i pro své slzy, které byly mnohdy dosti hořké. Mísili jsme slzy s vodou a pili jsme je pak z téhož pramene, do něhož jsme je prolili. Nebyla ta studna obrazem Marie, v jejímž srdci jsme slzy sušili a čerpali nejčistší útěchu? Avšak vraťme se k naší historii. Když Hyacinta slyšela vyprávět o utrpení našeho Spasitele, byla dojata a plakala. Později mě často prosila, abych jí o něm znovu vyprávěla. Hořce plakala a říkala: „Ubohý Spasiteli! Nikdy se nedopustím hříchu! Nechci, aby náš Spasitel trpěl ještě víc.“

První zjevení

...Přišel 13. květen 1917, krásný a zářivý jako tolik jiných dní.

Toho dne jsme si vybrali náhodou – existuje-li vlastně náhoda v plánech Boží Prozřetelnosti – za pastvinu pro své stádo pozemek mých rodičů, který se jmenuje Cova da Iria. Rozhodli jsme se jako obvykle u Barreira, o němž jsem Vám, Excellence, už vyprávěla, kam toho dne poženeme na pastvu; museli jsme přejít kameniště, což trvalo dvakrát tak dlouho. Museli jsme jít proto pomalu, aby se ovce mohly cestou pást, a tak jsme na Cova da Iria došli asi k poledni...

Dříve než Vám, Excellence, začnu vyprávět o tom, nač si z nového období Hyacintina života vzpomínám, musím říci, že jsme se rozhodli, že nebudeme nikdy vyprávět některé věci, které nám Naše Paní svěřila; teď však vidím, že budu asi nucena něco z toho říci, abych vysvětlila, kde Hyacinta načerpala tolik lásky k Ježíši, k utrpení a k hříšníkům, pro jejichž spásu se tolik obětovala.

Vaše Excellence ví velmi dobře, jaká byla; nedovedla udržet pro sebe tolik radosti,

a tak nedodržela naši úmluvu, že o tom nikomu nic neřekneme.

Když jsme onoho odpoledne byli uchvázeni překvapením, ztichla a v zamyšlení volala chvílemi plná nadšení:

„Ach, jaká krásná Paní!“

„Mám takový pocit, že to ještě někomu povíš,“ řekla jsem jí.

„Ne, neřeknu nic,“ odpověděla, „bud' klidná.“

Když příští den přiběhl její bratr a sdělil mi, že to večer doma pověděla, vyslechla Hyacinta beze slova mou výčitku.

„Vidíš, já jsem si to hned myslela!“ řekla jsem jí.

„Tady uvnitř mě něco nenechalo mlčet,“ odpověděla se slzami v očích.

„No, neplač! A nepovídej už nikomu, co nám Paní řekla.“

„Já už jsem to ale řekla.“

„Cos řekla?“

„Řekla jsem, že nám ta Paní slíbila, že nás vezme do nebe.“

„A to jsi musela hned vykládat?“

„Odpusť mi, už nikomu nic neřeknu.“

Rozjímání o pekle

Když jsme toho dne přišli na pastvinu, sedla si Hyacinta zamyšleně na kámen.

„Hyacinto, pojď si hrát!“

„Dnes se mi nechce.“

„Proč si nechceš hrát?“

„Protože přemýšlím. Ta Paní nám řekla, že se máme modlit růženec a přinášet oběti za obrácení hříšníků. Když se teď budeme modlit růženec, budeme se muset modlit celé Zdrávas, Maria a celý Otčenáš. A jak máme přinášet oběti?“

František našel hned dobrou oběť.

„Dejme svou svačinu ovčím a zřekneme se jídla.“

V několika minutách bylo jídlo rozdáno stádu. Tak jsme strávili den postu, jaký neznají ani nejpřísnější kartuziáni. Hyacinta seděla dále v zamyšlení na kameni. Zeptala se mě:

„Ta Paní také řekla, že mnoho duší přijde do pekla. A co je to peklo?“

„To je jeskyně plná odporné havěti a velká pec (tak mi to vysvětlila moje maminka) a přijde tam, kdo hřeší a nevyzpovídá se; a zůstane tam pořád a bude hořet.“

„A nikdy se odtud nedostane?“

„Ne.“

„Ani po mnoha, mnoha letech?“

„Ne, peklo nikdy neskončí.“

„A nebe také ne?“

Pokračování na str. 15

Pokračování ze str. 14

„Kdo přijde do nebe, nikdy je už neopustí.“

„A kdo přijde do pekla, taky ne?“

„Což nevíš, že nebe i peklo jsou věčné, že nikdy neskončí?“

Tenkrát jsme poprvé rozjímali o pekle a o věčnosti. Na Hyacintu nejvíc zapůsobila věčnost. I při hře se tu a tam zeptala: „Poslyš, ani po mnoha a mnoha letech peklo neskončí?“

A jindy: „A ti lidé, co tam hoří, neumírají? A nepromění se v popel? A když se za ty hříšníky budeme modlit, osvobodí je odtud Pán Bůh? A když budeme přinášet oběti? Chudáci!! Musíme se modlit a přinášet za ně mnoho obětí.“

Pak připojila: „Jak je ta Paní dobrá! Už nám slíbila, že nás vezme do nebe.“

Pokračování příště

Neděle 22. 4. – 2. neděle velikonoční

1. čt.: Sk 5,12-16

Ž 118(117),2-4.22-24.25-27a

Odp.: 1 (Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, jeho milosrdenství trvá navěky. Nebo: Aleluja.)

2. čt.: Zj 1,9-11a.12-13.17-19

Ev.: Jan 20,19-31

Pondělí 23. 4. – svátek sv. Vojtěcha

1. čt.: Sk 13,46-49 nebo Kol 1,24-29; 2,4-8

Ž 96(95),1-2a.2b-3.7-8a.10

Odp.: srov. 3 (Výpravujte mezi všemi národy o Hospodinových dívech. Nebo: Aleluja.)

Ev.: Jan 10,11-16

Úterý 24. 4. – nez. pam. sv. Jiřího

nebo sv. Fidela ze Sigmaringy

1. čt.: Sk 4,32-37

Ž 93(92),1ab.1c-2.5

Odp.: 1a (Hospodin kraluje, oděl se velebností. Nebo: Aleluja.)

Ev.: Jan 3,7b-15

Středa 25. 4. – svátek sv. Marka

1. čt.: 1 Petr 5,5b-14

Ž 89(88),2-3.6-7.16-17

Odp.: 2a (Navěky chce zpívat o Hospodinových milostech. Nebo: Aleluja.)

Ev.: Mk 16,15-20

Čtvrtek 26. 4. – ferie

1. čt.: Sk 5,27-33

Ž 34(33),2+9.17-18.19-20

Odp.: 7a (Ubožák zavolal, a Hospodin slyšel. Nebo: Aleluja.)

Ev.: Jan 3,31-36

Pátek 27. 4. – ferie

1. čt.: Sk 5,34-42

Ž 27(26),1.4.13-14

Odp.: 4ab (Jedno od Hospodina žádám, abych směl přebývat v Hospodinově domě. Nebo: Aleluja.)

Ev.: Jan 6,1-15

Sobota 28. 4. – nez. pam. sv. Petra Chanela

nebo sv. Ludvíka Marie Grigniona z Montfortu

1. čt.: Sk 6,1-7

Ž 33(32),1-2.4-5.18-19

Odp.: 22a (Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství. Nebo: Aleluja.)

Ev.: Jan 6,16-21

POUTNÍ BAZILIKA SV. VAVŘINCE A SV. ZDISLAVY JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ V ROCE 2001

Bohoslužby v našem kostele:

Všední dny 18.00 hod. (v zimním období v 17.00 hod.); soboty, neděle a stát. svátky 9.15 hod.; v 11.00 hod. pouze v poutní sezónu; v 15.00 hod. v neděli odpoledne pobožnost. Svátost smíření pravidelně půl hodiny před začátkem bohoslužeb.

Poutní sezóna od května do první říjnové neděle

Svatou paní Zdislavu, patronku rodin, především prosíme: za naše maminky 12. a 13. května; hlavní Zdislavská pouť 26. května (mše sv. v 9.15, 11 a 14 hod.); za naše děti a mládež 2. a 3. června; za obnovu našich rodin 28. a 29. července; za žáky a studenty 1. a 2. září.

Jiné slavnosti, na které vás zvláště zveme:

Svatodušní vigilie na Lemberku 2. června (zámecká kaple v 18 hod.); výročí povýšení kostela na baziliku 24. června; výročí posvěcení kostela 5. srpna; slavnost sv. Otce Dominika 8. srpna; slavnost sv. jáhna Vavřince 12. srpna; slavnost Panny Marie Růžencové 6. a 7. října.

Prohlídka dominikánského kláštera a kostela

(od května do konce září – denně mimo pondělí):

1. v historickém refektáři ukázky sakrálního umění,
2. v ambitu výstava obrazů M. Doleželové a plastik J. Bláhy,
3. prohlídka baziliky vybudované podle návrhu J. L. Hildebranta,
4. katakomby pod kostelem jsou přístupné pouze o hlavní pouti.

Provádí se v 9, 10, 11, 14, 15 a 16 hodin. V čase bohoslužeb neprovádíme! Vstupné je dobrovolné.

Vaším darem přispíváte na opravu areálu.

Dne 13. května 2001 se na poutním místě Panny Marie Pomocné u Zlatých Hor při příležitosti Svátku matek koná pouť rodin. Mše svatá, kterou bude sloužit mons. František Václav Lobkowicz OPraem., začíná v 15.00 hod. Zve duchovní správce P. Stanislav Lekavý.

Breviář pro laiky

Uvedení NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
do první modlitby dne: 22.4. 23.4. 24.4. 25.4. 26.4. 27.4. 28.4.

Antifona	471	1708	518	1354	518	518	518
Žalm	783	786	783	783	783	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	471	1349	518	1673	518	518	518
Antifony	472	1350	950	1682	981	998	1014
Žalmy	813	813	950	813	981	998	1014
Kr. čtení a zpěv	514	1350	523	1682	529	532	536
Antifona k Zach. kantiku	515	1350	523	1354	530	533	536
Prosby	515	1724	523	1683	530	533	536
Záv. modlitba	515	1350	1353	1354	530	533	1355

Modlitba během dne:

Hymnus	482	519	519	519	519	519	519
Antifony	474	519	519	519	519	519	519
Žalmy	474	940	955	971	987	1004	1019
Krátké čtení	476	521	524	1684	530	534	537
Záv. modlitba	515	521	524	1354	530	533	537

Nešpory: SO

Hymnus	477	477	1351	517	1685	517	517	517
Antifony	478	478	1715	960	1685	992	1009	538
Žalmy	478	478	1715	960	1678	992	1009	1025
Kr. čtení a zpěv	513	516	1352	525	1686	531	535	538
Ant. ke kant. P. M.	513	516	1352	525	1354	532	535	539
Prosby	513	516	1718	525	1686	532	535	539
Záv. modlitba	515	515	1350	1353	1354	530	533	541
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

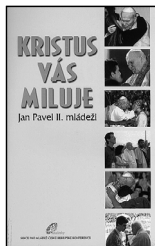
MCM s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

KRISTUS VÁS MILUJE - JAN PAVEL II. MLÁDEŽI

Jan Pavel II. má rád mladé lidi, rozumí jejich nadějím, starostem i zápasům. Věří, že Ježíš Kristus je nejlepším přítelem každého člověka, tedy i mladého. Dary Ducha, které dostává každý náměstek Krista na zemi, se u něho pojí se zvláštním osobním charismatem. Papež ví dobře, co je pro mladého člověka potřebné, jak je pro něho nesmírně důležité setkat se s láskou a stále ji ve svém životě nalézat. Proto má jeho slovo při Světových dnech mládeže i při jiných setkáních s mladými vždy tak obrovský ohlas a přijetí. Obsahem této knihy jsou právě slova, která byla Janem Pavlem II. adresována mládeži během jeho pontifikátu. S církevním schválením.

Paulínky, brož., zúž. B5, 272 stran, 195 Kč

3. modlitba, do které je pro každý den nabídnuto uvedení. Novéna může sloužit jako inspirace jak k osobní, tak i ke společné modlitbě. S církevním schválením.

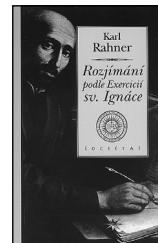
Karmelitánské nakladatelství,
brož., A6, 48 stran, 39 Kč

Karl Rahner:

ROZJÍMÁNÍ PODLE EXERCICIÍ SV. IGNÁCE

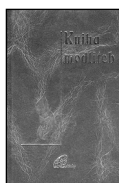
Rahner byl hluboce přesvědčen, že k exerciční Ignácově knize nelze nic přidat. Přesto však jednoho dne napsal své ignaciánské krédo, které se nyní dostává do rukou také českým čtenářům.

Refugium, brož., 130x240 mm,
282 stran, 269 Kč

KNiha MODLITEB

Sbírka modliteb nabízených v této knize vyjadřuje modlitební tradici církve a Božího lidu. Chce pomoci věřícím, kteří touží vstoupit do hlubšího vztahu s Bohem a vzývat přímlyvu svatých, především Panny Marie, Matky Boží. Knižka je ve dvou formách - brožovaná a vázaná. S církevním schválením.

Paulínky, A6, 144 stran,
brož. 75 Kč, kož. vaz. 125 Kč

Anton Selecký:

DIAĽNICA DO PEKLA

Boj o pokoj - o jeho zničení - zuří všude kolem nás. Ve zmatku doby jako by lidstvo prožívalo všechny své možnosti, stavy a celé své dějinné dědictví. Mnozí neumíme tento stav rozpoznat ani hodnotit. Jsme z toho zmatení.

Knihy Diaľnica do pekla nevznikla jako hypotetická příručka. Zakládá se na objektivních informacích a pravdivých událostech. Její úlohou je podat obraz reálného dění na duchovním poli současného lidstva. Chce nás upozornit, ne strašit nebo brát naději. Kniha poukazuje rovněž na závažnou úlohu katolické církve, která sama bojuje s nepřítelem uvnitř svých hradeb. Papež Jan Pavel II. ji však s jistotou vede přes úskalí těchto dní.

Knihy je ve slovenštině.

Magnificat o.z. Slovakia, brož., 130x240 mm,
272 stran, 149 Kč

P. Vojtěch Kodet O.Carm.: SVATODUŠNÍ NOVÉNA

Tato novéna k Duchu svatému má každý den tři stěžejní části: 1. četba Božího slova, 2. rozjímání, ke kterému může posloužit předložené zamyšlení,

Matice cyrilometodějská s.r.o.
Olomouc, 5/2000
PonOs, 772 00 OLOMOUČ 2

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

Odesílatel: